Dzisiejszy numer zawiera 10 stron. Opłata pocztowa uiszczona gotówką
Nr. 35. Lwów, Sobota 13. Lutego 1926 r. Rok XLIV.

CENA NUMERU
20 gr
PRENUMERA
Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 zł 50 gr
Dla urzędników państwowych i nauczycieli miesięcznie 3 zł.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji 19, w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.
Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe.

Wzmocnić rząd demokracji!

(Od naszego koresp. warszaw.).

Warszawa, 10 lutego.

Zdawało się wczoraj niektórym politykom, że **zachwiała się u nas konstrukcja rządu koalicyjnego, a** nawet, że w łeb wzięła sama idea rządów koalicyjneych w Polsce. **Tak nie jest.** Ilekroć stajemy wobec możliwości rozbicia koalicji, co oczywiście nie nastręcza żadnych trudności, powstaje zawsze pytanie: **co dalej?** Jak po upadku rządu koalicyjnego poprowadzić bez wstrząsów nawę państwową, **jak utrzymać równowagę wewnętrzną?** Na to pytanie nie mają politycy odpowiedzi. Powracają więc automatycznie do myśli, że w **obecnej konstelacji politycznej w Polsce rząd koalicyjny jest jedynem** wyjściem z **sytuacji.** Nie znaczy to bynajmniej, aby nie można było dokonać w łonie tego rządu nieodzownych zmian. Przeciwnie. Stają się one nieodzowne dla wzmocnienia gabinetu.

O tych koniecznych zmianach zdało sobie sprawę szef rządu. W jakim **mają pójść kierunku?** Jedno jest jasne. Sytuacja wewnętrzna w Polsce wymaga obecnie szczególnego skupienia pod sztandarem troski o dobro państwa wszystkich żywiołów państwowych. Nic — zaprawdę — nie stoi na przeszkodzie, aby **rozszerzyć bazę koalicyjną przez przyłączenie się do koalicji „Wyzwolenia“.** Stronnictwo to, które przecież nie może nie mieć zaufania do szefa rządu, wzmocniłoby znakomicie charakter demokratyczny gabinetu, **gdyby wydelegowało wraz z Klubem pracy swych przedstawicieli do rządu Aleksandra Skrzyńskiego. Jednostronny nieco charakter tego rządu, w którym indywidualność** Stanisława Grabskiego nie znajduje należytej przeciwwagi ze strony ministrów, reprezentujących obóz demokratyczny, **musiałby siłą rzeczy uledz zmianie** z chwilą, gdy w gabinecie Skrzyńskiego znaleźliby się przedstawiciele Wyzwolenia.

Czy jednak jest to możliwe przy dotychczasowym stosunku tego stronnictwa do rządu? Nam się wydaje, że **niema poważnych przyczyn, dla których Wyzwolenie nie mogłoby zejść z wytkniętej nieopatrznie drogi opozycyjnej...** Trzeba bowiem pamiętać, że stronnictwo to **domaga się ciągle rozwiązania Sejmu.** Niech udowodni, że postulat ten jest realny. Jak to może udowodnić? Jedynie i wyłącznie **przez podjęcie się próby ostatniej.** Tą ostatnią próbą może być tylko **rozszerzenie koalicji. Jeżeli i** ta próba zawiedzie, to naprawdę **liczba zwolenników rozwiązania** Sejmu — niewielka w Sejmie — wzrośnie pod wpływem nacisku opinji.

Ale i na dystans najbliższy **udział „Wyzwolenia“ w rządzie może mieć doniosłe znaczenie, może się to bowiem przyczynić do szybkiego powrotu Marszałka Piłsudskiego do armji,** co — jak wiadomo — jest postulatem „Wyzwolenia“.

Sprawa powrotu Marszałka Piłsudskiego do armji, której przewlekanie nie jest winą rządu, **weszła obecnie w stadjum nieomal decydujące. Rząd Skrzyńskiego od pierwszej chwili pragnął rozstrzygnąć ją po myśli Marszałka.** Ale charakter tego rządu, w którym wybitni przedstawiciele stronnictw koalicyjnych zdają się celowo tę sprawę utrudniać i komplikować, nie dawał prezesowi Rady ministrów możności zrealizowania tego zamiaru, zgodnie ze swymi poglądami, zbliżonymi zresztą do poglądów Marszałka Piłsudskiego — jeśli chodzi o konstrukcję i budowę naszych naczelnych władz wojskowych. **To wyjaśnia wszystko, ale sprawy nie popycha naprzód.** Rząd musi w tej sprawie otrzymać sukurs ze strony zainteresowanej, ze strony **„Wyzwolenia“. Na tej platformie dojdzie zapewne do porozumienia pomiędzy Wyzwoleniem i rządem.** Odbije się to niewątpliwie bardzo dodatnio na fizjognomji demokratycznej rządu i da mu więcej oparcia w kołach, które z natury rzeczy są podporą państwa demokratycznego. Mając do **wyboru między bezowocną, jałową a chwilami mało pożyteczną opozycją, a współdziałaniem z rządem,** którego kierownik nie może być podejrzywany o wrogie względem demokracji zamiary — **nie może się i nie powinno „Wyzwolenie“ wahać...**

Wręb.

——oo——

Przed częściową rekonstrukcją gabinetu p. Skrzyńskiego.

PPS. domaga się szerokich pełnomocnictw dla p. Barlickiego w rządzie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 11 lutego.

W dniu dzisiejszym **udali się do p. premjera Skrzyńskiego posłowie Barlicki i Niedziałkowski** w związku z desygnowaniem p. Barlickiego przez klub P. P. S. do rządu. Szło o uwzględnienie przez rząd pewnych **postulatów P. P. S.** od których ta uzależnia swą dalszą współpracę z koalicją. Postulaty te dotyczą sprawy **pomocy dla bezrobotnych oraz ożywienia ruchu budowlanego.**

W toku konferencji wyłoniły się dwie koncepcje dotyczące udziału P. P. S. w rządzie. Pierwsza — za **oddaniem pos. Barlickiemu wiceprezesury gabinetu** z dopuszczeniem go do komitetu politycznego i ekonomicznego Rady Ministrów. Druga — **za powierzeniem p. Barlickiemu teki min. robót publicznych z szerokiemi pełnomocnictwami.**

W tej sprawie premjer Skrzyński odbył **konferencję z marsz. Ratajem i przedstawicielami klubów koalicji rządowej.**

——xo ox——

Rząd polski pertraktuje o pożyczkę 12 miljonów dolarów we Włoszech.

Część pożyczki pokryje stare długi.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 11 lutego.

Korespondent Wasz dowiaduje się, że **rokowania przedstawicieli min. skarbu z włoskim Banca Commerciale w sprawie pożyczki 12 miljonów dolarów** znajdują się na dobrej drodze.

Umowa zostanie wkrótce podpisana, jednakowoż **nie wszystkie pieniądze wpłyną do Polski,** albowiem **część z nich** — w porozumieniu z rządem polskim — **pójdzie na spłatę długu fabrykom „Ansaldo,“ i „Brega“** za dostarczone w swoim czasie samoloty i parowozy.

——xo ox——

Zwrot w polityce stronnictw rumuńskich.

Współpraca z mniejszościami narodowemi.

Bukareszt, 11. 2. (PAT). Wszystkie koła polityczne żywo omawiają **układ polityczny,** zawarty **między partją narodowo - liberalną a węgierskiem stronnictwem narodowem w związku z bliskimi wyborami komunalnymi.**

Układ ten stwierdza, iż **partje rumuńskie dążą do współpracy z mniejszościami narodowemi,** zapewniając im wszelkie prawa w ramach obowiązujących ustaw i zgodnie z traktatami pokojowemi.

Polsko-austrjackie rokowania gospodarcze.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 11 lutego.

Wbrew dotychczasowym pogłoskom, **delegacja austrjacka do rokowań gospodarczych z Polską** dotąd do Warszawy nie przyjechała.

——oo——

GROŹNY STAN ZDROWIA KS. PRYMASA DALBORA.

Poznań, 11. 2. (PAT.) Dnia 11 bm. wydano następujący biuletyn o stanie zdrowia ks. kardynała Prymasa Dalbora: Niepokój motoryczny trwający dziś od rana ustąpił około godziny 17, dopiero po zadaniu silnej dawki środków narkotycznych. O godz. 17.30 pacjent zapadł w głęboki sen trwający dotychczas. Puls 126 stał się nieregularny, przerywany: oddech 26 uciążliwy, coraz więcej płaski. **Stan zdrowia pacjenta budzi coraz większe obawy.**

——oo——

DYMISJA ANGIELSKIEGO SZEFA SZTABU GENERALNEGO.

Londyn, 11. 2. (PAT). **Generał Lord Cavan wręczył dziś królowi Jerzemu prośbę o zwolnieine go ze stanowiska szefa sztabu generalnego imperjum.** Wobec przyjęcia dymisji, ustąpi on z zajmowanego stanowiska w ciągu tygodnia. Miejsce jego zajmie prawdopodobnie generał **George Milne.**

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 11 b. m.: w Warszawie 7.70 zł.; w Krakowie 7.80 zł.; we Lwowie **7.67 zł.**

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej Dolar. Transakcje: 7.30. Sprzedaż: 7.32. Kupno: 7.28.

Zurych urzędowy: Warszawa 71.00. N. Jork 5.1925. Londyn 25.255. Paryż 19.1625. Wiedeń 73.075. Praga 15.3875. Włochy 20.96. Belgja 23.6125. Budapeszt 72.80. Sofja 3.60. Holandja 208.10. Oslo 105.75. Kopenhaga 128.60. Sztokholm 139.10. Hiszpanja 73.15. Bukareszt 2.235. Berlin 123.675. Belgrad 9.13.

Pogiełda nowojorska: Warszawa 13.80. Londyn 4.86 i trzy ósme Paryż 3.6975. Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy 4.03 i pięć ósmych. Belgja 4.5475. Budapeszt 14.06. Szwajcarja 19.26. Sofja 0.71. Holandja 40.07. Oslo 20.35. Kopenhaga 24.73. Sztokholm 26.79. Hiszpanja 14.12. Bukareszt 0.4337. Berlin 23.81. Belgrad 1.76 i jedna ósma.

KURS DOLARA W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 11 lutego.

Wczorajsza **mocna tendencja dla dolara dzisiaj rano osłabła.** Przedpołudniem płacono za dolary na giełdzie 7.40 do 7.42. W obrotach międzybankowych płacono 7.47. Bank Polski kupował dolary po 7.28.

Przegląd prasy.

Trzy tragedje: kaliska, oświatowa i konstytucyjna.

Lwów, 12 lutego.

O tragedji kaliskiej prasa stołeczna jeszcze się nie wypowiedziała. **„Robotnik"** ograniczył się do wiadomości telegraficznych, traktując je tak, jakby to była rewolucja w Portugalji, albo co najmniej w Szangaju. **„Gazeta Warszawska Poranna"** na znak strachu dała tytuł: „Napad komunistów na Kalisz" i pocieszywszy czytelników zapewnieniem, że udział w zaburzeniach kaliskich brały udział „niezarejestrowane elementy komunistyczne i żydowskie" — mogła się spokojnie zająć omówieniem — „Traktatu z Rumunją".

Ani jej do głowy nie przychodzi, że właściwa przyczyna zaburzeń leży w antypaństwowej gospodarce stojących pod jej opieką **trustów przemysłowych**, które, uciekając od ofiar dla państwa, myślą nad tem, jak z całej akcji oszczędnościowej **wyjść z pełną kieszenią i kosztem warstw pracujących.**

Dopiero teraz przyznaje **„Kurjer Warszawski"**, że „wiadomości o wysokich poborach nauczycieli szkół średnich były na nieporozumieniu opartą legendą".

Przytoczywszy kilka dat, pisze:

...„Jak widzimy, nie są to płace wygórowane; są one ze względu na wymagane kwalifikacje i odpowiedzialność pracy, a przy obecnej drożyźnie **nizkie, aż nazbyt nizkie, niższe od wynagrodzenia niejednego w przemyśle robotnika, nawet niewykwalifikowanego.**

W naszych zamierzeniach sanacyjnych poszliśmy **po linji najmniejszego oporu** — drogą **mechanicznego obcięcia płac pracowników państwowych;** jak okazało się jednak, zniżka ta nie była równomierna, bo gdy dla jednych wyniosła istotnie 6 procent, dla innych — nauczycielstwa szkół średnich — niejednokrotnie do 40 procent. Przeciwko konieczności redukcji płac **nie słyszeliśmy (!) ze strony pracowników państwowych głosów protestu,** domagają się natomiast wszyscy — i słusznie — równomiernego rozłożenia ciężarów sanacyjnych na cały ogół obywateli w myśl obowiązującej dzisiaj zasady: **równe prawa — równe obowiązki!**

Zamiast owej redukcji płac, pogłębiającej **pauperyzację inteligencji,** — szukano innych dróg wyjścia, między innemi przez obniżenie kosztów administracji państwowej, a więc i szkolnej".

Końcowe wywody zmierzają do tego, aby wykazać, że należy zredukować raczej ilość kuratorjów, — szczególnie jeżeli chodzi o okręgi zachodnie.

A przecież redukcja tych właśnie okręgów, to postulat posłów lewicowych. Nałogowi grzesznicy, którzy na grzechach zrobili niezły interes, zawsze lubią się **bezpłatnie kajać** i rozprawiać potem na temat, jak właściwie należało postąpić.

Poseł Dubanowicz dał w **„Rzeczypospolitej"** streszczenie swej pracy naukowej p. t.: „Rewizja konstytucji". M. i. znajduje się tam następująca refleksja:

...„**W codziennem, normalnem życiu państwowem** kuje się jego **przyszłość,** rozstrzyga jego los. Współczesne współzawodnictwo narodów rozstrzyga się niekoniecznie w walce orężnej. Podbój militarny jest tylko ostateczną formą wyższości jednych narodów nad drugimi **w polityce i gospodarce wewnętrznej.** Nie wystarcza w obronie ojczyzny umieć dać życie i krew. **Chcąc utrzymać państwo** i jego niezależność gospodarczą i polityczną, trzeba **umieć się rządzić.** Umieć się rządzić, to znaczy **umieć umiejętnie rozwiązywać potrzeby dnia** i umieć **skutecznie przygotowywać podstawy bytu przyszłych pokoleń narodu.** Bo naród to nie Sejm, nie jedna warstwa społeczna, nie pokolenie nawet samo, ale **całość,** która **była i która będzie".**

A o to właśnie chodzi, aby potrzeby dnia rozwiązywać umiejętnie, a nie kosztem jednych tych tylko i do tego **słabszych warstw.** Czy przez pauperyzację inteligencji, a więc „bazy polskiego ducha" przez **upośledzenie nauczycielstwa** i innych duchowo podtrzymujących warstw „przygotowuje się podstawy bytu przyszłych pokoleń narodu"? Gdzież w obecnej polityce oszczędnościowej widać troskę „o całość, która była i która będzie"?

——xo ox——

Rząd sowiecki grozi Łotwie.

Napad na sow. kurjerów dyplomatycznych może wywołać poważne następstwa.

Ryga, 11. 2. (PAT.) Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało od rządu sowieckiego **notę protestującą przeciw nadawaniu w ogłoszonym w Rydze komunikacie urzędowym charakteru kryminalnego napadowi na kurjerów dyplomatycznych.**

Nota zarzuca rządowi łotewskiemu, iż nie został nawiązany należyty kontakt między łotewskimi organami śledczymi a misją sowiecką i że ta ostatnia nie otrzymała dokładnych informacyj, odpisów protokołów etc. Nota oświadcza, iż w razie niewypełnienia swych żądań **rząd sowiecki będzie zmuszony w postępowaniu rządu łotewskiego dopatrywać się chęci zatarcia śladów zbrodni i wyciągnie z tego odpowiednie wnioski.**

O PRZENIESIENIE ZWŁOK Ś. P. ŻEROMSKIEGO.

Warszawa, 11. 2. (AW). W środę, dnia 17 b. m., odbędzie się z inicjatywy Tow. literatów i dziennikarzy konferencja z przedstawicielami rządu w sprawie zorganizowania komitetu **przeniesienia zwłok ś. p. Żeromskiego z tymczasowego miejsca spoczynku na cmentarzu ewangelickim do Nałęczowa.**

Preliminarz budżetowy na r. 1926 na komisji budżetowej Sejmu

P. min. Zdziechowski odpowiedział na czynione mu zarzuty.

Warszawa, 11. 2. (PAT.) Sejmowa komisja budżetowa na dzisiejszem posiedzeniu przystąpiła do obrad nad **preliminarzem budżetowym na rok 1926.** Na wstępie przewodniczący i referent generalny budżetu **p. Głąbiński** dał ogólny pogląd na sprostowany preliminarz budżetowy na rok 1926 w porównaniu z preliminarzem przedłożonym przez rząd poprzedni i w porównaniu z wynikami finansowymi za rok 1925.

Preliminarz dochodów przewiduje na rok 1926 sumę **1,528 miljonów** a doliczywszy do tego **72 miljon. zł., które mają dać przedsiębiorstwa państwowe(?)** po reorganizacji, **ogólna suma dochodów wynosi 1600 miljonów złotych.**

Ogólna suma wydatków preliminowanych wynosi 1730 milj. zł. Brakujące 130 milj. mają być zaoszczędzone zapomocą reformy administracji(?) tak, że suma wydatków równa się sumie dochodów.

Wydatki faktyczne w roku ub. wynosiły 2,052 milj. zł. a więc o 452 milj. zł. więcej od preliminowanych obecnie. Wydatki preliminowane przez rząd poprzedni przewyższają sumę obecną o 287 milj. zł.

W dalszym ciągu posiedzenia **minister skarbu p. Zdziechowski odpowiedział na skierowane do niego zapytania.** Szczegółowo wyjaśnił, **że był zmuszony(!) uczynić znaczny wydatek w funtach szterlingach z powodu gwarancji udzielonej Towarzystwu „Kooperatywa rolna"** przez rząd poprzedni wobec tego, iż „Koop. rolna" sama zapłaty nie uskuteczniła. **Wydatek ten wynosi około 1 miljona dolarów.**

Na zapytanie w sprawie ogłoszenia w „Kurjerze Ill. Codz." telegraficznej korespondencji, **jakoby Bankers Trust żądał przedłużenia opcji podpisanej rzekomo przez p. Sichla** a skierowanej do p. Młynarskiego, minister oświadczył, że w tajemnicę prywatnej korespondencji wglądać nie może. posiada jednak ów telegram i stwierdza, że jest on podpisany przez zupełnie inną osobę. Sichla w tym czasie nie było w Ameryce lecz bawił w Poznaniu.

Na zapytanie posła **Pragera** (P. P. S.) w **sprawie cen cukru** minister przedstawił stan prawny tej sprawy, twierdząc między innymi, że rząd nie jest powołany do oznaczania cen cukru a jedynie do ich regulowania na podstawie wniosku cukrowników.

——ox xo——

Radość w Rosji sowieckiej z powodu ratyfikacji konwencji konsularnej

Rewizyta premjera Skrzyńskiego w Moskwie.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego".)

Moskwa, w lutym.

(L.) W kołach sowieckich witają z wielkiem zadowoleniem ratyfikację przez Sejm **polsko-sowieckiej konwencji konsularnej.** Jak donosi prasa moskiewska, otwarcie konsulatów, przewidzianych w konwencji (między innemi we Lwowie), prawdopodobnie **nastąpi na wiosnę lub — najpóźniej, z początkiem lata r. b.** Konwencję tą prasa uważa jako bardzo doniosły **krok wstępny** na drodze zacieśnienia wzajemnych stosunków gospodarczych, tem bardziej, że już w marcu rozpoczną się **rokowania w sprawie układu handlowego.**

W kołach sowieckich panuje obecnie ogólne przekonanie, że w stosunkach polsko-sowieckich **nastąpiła stanowcza zmiana na lepsze,** lub raczej, że w Polsce, jak i w Sowietach, uprzytomniono sobie doniosłość oraz konieczność gospodarczej współpracy, odpowiadającej żywotnym potrzebom obu krajów. Rozpoczęcie działalności „Sowpoltorgu", podróż gospodarczej delegacji sowieckiej do przemysłowych środowisk Polski i, — wreszcie — odwiedziny delegacji parlamentarzystów polskich, są — zdaniem prasy — żywemi oznakami **nowej epoki** w dziejach stosunków tych państw. Sfinalizowanie układu handlowego, oraz wymiana dokumentów ratyfikacyjnych w sprawie konwencji konsularnej oczekiwane **jest w czasie rewizyty premjera Skrzyńskiego w Moskwie,** która — jak utrzymują zapowiedziana jest w **marcu lub kwietniu** roku bieżącego.

——xo ox——

Niepowołany zastępca premjera.

Lwów, 12 lutego.

„Neue Freie Presse", podając „dementi" w sprawie zamieszczonego u siebie wywiadu, oświadcza, że wywiad ten otrzymała **ze strony „godnej zaufania"** i nie miała powodu odmawiać wiary.

Widocznie jakiś kiepski dyplomata skorzystał ze swego stanowiska i zamieścił wywiad **bez wiedzy premjera,** wyrządzając mu celowo czy też bezmyślnie niedźwiedzią przysługę.

Dobrzeby było, by na przyszłość nasi dyplomaci w swoich wystąpieniach byli ostrożniejsi, bo palnąć głupstwo nie sztuka, ale naprawić bardzo trudno.

——ox xo——

Dalsze badanie Windischgraetza i Nadossyego.

Budapeszt, 11. 2. (PAT). Po wczorajszem przesłuchaniu ks. Windischgraetza i Nadossy'ego, prokurator oświadczył, że badano ich **na okoliczności, o których mowa w pamiętnikach pułkownika Jankowicza** oraz w sprawie zeznań, złożonych przez trzech aresztowanych w Hadze Węgrów.

——oo——

Pod znakiem czasu.

KRWAWY POSIEW.

Lwów, 12 lutego.

Niema prawie dnia, by kroniki policyjne nie notowały jakiegoś krwawego zajścia. **Zabójstwa i morderstwa, samobójstwa i bójki krwawe,** śmierci i zranienia, zbrodnie na tle erotycznem, rabunkowem lub zgoła nieznanem, jakie dawniej zdarzały się **tylko** wyjątkowo — dziś są, jak to mówią, **„chlebem codziennym“.** Sensacja goni sensację. Jak gdyby życie chciało dostroić się do **wstrząsających nerwami widowisk filmowych,** które nie budziłyby zainteresowania, gdyby nie było w nich zbrodniczych tajemnic.

Może nawet jest to trochę **winą kina,** które oswaja ludzi z widokiem, sposobami i techniką wszelkiego rodzaju występku, uczy młodzież myśleć innemi kategorjami, niż myśleć zwykli ich ojcowie. **Ale tylko trochę.** Istnieje **winowajca większy,** groźniejszy, bezkarny, niezmożony. Właściwie już go niema, ale zostawił za sobą **krwawy poblask,** jak zostawia meteor za sobą jasną smugę. —

Ktoś, co włożył nowoczesnemu człowiekowi **broń bratobójczą** do ręki; kto osłabił w nim wrażenie **mordu, zniszczenia, ran, krzywdy;** co **odwrócił** oczy ludzkie od idealnych wizji **Piękna, Dobra i Prawdy;** co uczynił **chleb drogim, a krew tanią: wojna...** (m).

——oo——

POPIERANIE PRZEMYSŁU LUDOWEGO.

Warszawa, (Tel. wł.).

Komitet popierania przemysłu ludowego w **Warszawie,** uzgodnił projekt statutu instytucji, która będzie miała za zadanie **zgrupowanie wszystkich towarzystw przemysłu ludowego w Polsce.** Urządzenie ogólnej wystawy przemysłu ludowego z powodu braku pieniędzy zostało odroczonem.

Tymczasem zorganizowanem będzie urządzenie lokalnych wystaw wytwórczości ludowej.

Z Rady miejskiej.

Lwów, 12 lutego.

Wczorajsze półgodzinne posiedzenie Rady miejskiej zajęły wyłącznie **sprawy podatkowe.** Przed porządkiem dziennym interpelował r. **Zawojski** w sprawie **urzędowania miejskich kas** przy wpłacie podatków, zwracając uwagę na **uciążliwe dla płatników wyczekiwanie** i powolne załatwianie spraw. Mowca proponował, by powiększono liczbę urzędników, pobierających wpłaty w pierwszych dniach każdego miesiąca i aby umożliwiono płatnikom uiszczanie podatków w dniu zalikwidowania kwoty.

R. **Kotowicz** domagał się, ażeby w nakazach płatniczych były wymieniane **poszczególne pozycje.** — Prez. **Neumann** obiecał ułatwić płatnikom uiszczanie podatków.

Następnie uchwalono **podatek gruntowy** od gruntów wolnych od podatku państwowego w myśl uchwały sekcji II, którą podaliśmy we wczorajszem sprawozdaniu. — Odbyło się potem posiedzenie tajne.

——xo ox——

Podatek na rzecz bezrobotnych.

Lwów, 12 lutego.

Magistrat miasta Lwowa podaje do wiadomości, że Rada miejska ustanowiła na czas od 1 lutego do 30 września 1926 **osobny fundusz dla dostarczania pracy bezrobotnym** i na ten czas wprowadziła od 1 b. m. **podatek komunalny od zbytku mieszkaniowego.** Wymiar i pobór tego podatku będzie dokonany na zasadach wymiaru i poboru gminnego podatku lokatorskiego. Opodatkowaniu podlegają mieszkania składające się **z 5 lub więcej pokoi,** oraz takież mieszkania zajęte przez właściciela domu, z tem, że części mieszkalne, przeznaczone wyłącznie **do wykonywania zawodu w ilości najwyżej 2 ubikacji są wolne od opodatkowania.**

Podatek ma być płacony w kasie miejskiej w terminach płatności gminnego podatku lokatorskiego, a opłacają go osoby fizyczne lub prawne, zajmujące lokal podlegający podatkowi. Podatek wynosi **4 proc. czynszu z czerwca 1914,** według relacji przeliczonej na złote. Wykroczenia przeciwko przepisom podlegają karze do wysokości 345.9 zł.

Dopłaty na miejski fundusz bezrobocia.

Lwów, 12 lutego.

Magistrat m. Lwowa podaje do powszechnej wiadomości, że Rada miejska ustanowiła na czas od 1 lutego do 30 września 1926 — osobny fundusz dla dostarczania pracy bez**robotnym** i na ten cel wprowadziła **począwszy od 1 lutego do 30 września 1926 r.** 10-procentową dopłatę do wszystkich rachunków za oświetlenie elektryczne i za gaz z wyłączeniem rachunków za prąd i gaz dla motorów przemysłowych.

Zarazem Rada miejska ustaliła powyżej powołanemi uchwałami z policzeniem od 1 lutego 1926 aż do odmiennej uchwały zasadnicze ceny za prąd dla mieszkań na **60 gr. za kilowat-godzinę,** a dla sklepów i lokali przemysłowych jak: kawiarnie, restauracje, cukiernie i t. p. na **72 groszy.**

Tak na rachunkach wystawionych za oświetlenie elektryczne, jak i za gaz, będzie **umieszczona osobna** uwaga, odnosząca się do poboru uchwalonej **10-procentowej dopłaty** na rzecz funduszu dla dostarczania pracy bezrobotnym.

P. BENESZ W JUGOSŁAWJI.

Belgrad, 11. 2. (AW). **Przybył tu** z Temeszwaru **min. Benesz.** P. Benesz który w stolicy Jugosławji zabawi 2 dni, **przyjęty był na specjalnej audiencji przez króla,** poczem odbył **dłuższą konferencję z premj. Pasiczem.**

Ponoś...

Bal prasy.

Jeśli ci serce robak smutku toczy,
Przyjdź na bal prasy. Radość cię owionie
Gdy spojrzą na cię czyjeś dobre oczy
I czyjaś buzia rumieńcem zapłonie.

*

Jeżli dziewczynie zdrowie nadwyręża
Tęskność ognista i dręczy ją nuda —
Niech na bal przyjdzie i chwyta na męża
Z miejsca pierwszego z brzegu małpoluda.

*

Ja tam też będę i z tą albo z ową
We dwójkę znajdę jakąś cichą niszę,
Powiem jej cudną bajkę kolorową,
A potem... „Ponoś“ w karneciku wpiszę.

Wid.

——oo——

Jubileusz pracy prof. Wł. Smoleńskiego.

Warszawa. (Tel. wł.).

Pięćdziesięciolecie pracy zasłużonego historyka prof. **Władysława Smoleńskiego** obchodził przed paru dniami — jak o tem donieśliśmy — uniwersytet warszawski.

W obecności dziekanów wydziałów, przedstawicieli profesorów historji, delegatów Koła historyków uniwersytetu rektor prof. dr. **Pieńkowski** wręczył jubilatowi księgę pamiątkową z adresem na pergaminie, podpisanym przez **80 profesorów i 700 studentów,** składających hołd uczonemu. W imieniu rządu przemawiał dyrektor depart. nauk i szkół wyższych p. St. **Michalski.**

Na uczczenie 50 -letniej pracy przyznano jubilatowi nagrodę pieniężną, którą prof. Smoleński ofiarował na stypendja i nagrody dla pracujących na polu historji.

Jubilat dziękował wszystkim obecnym, a zwracając się do młodzieży, wzywał ją do czuwania nad **czystością duszy narodu.**

——oo——

POPRAWA SYTUACJI W CHINACH.

Londyn, 11. 2. Wczorajsze sprawozdanie Chamberlaina w Izbie gmin w sprawie sytuacji w Chinach pozwala sądzić, że **stan rzeczy na Dalekim Wschodzie wykazuje znaczną poprawę.**

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 13 2 1926

PIOTR BENOIT. 3)

Zapomniany.

(Przekład z francuskiego J. W.)

(Ciąg dalszy).

Widok, jaki oczekiwał nas w tej nieszczęsnej wsi, był przerażający. Wszędzie odcięte głowy. Ludy Wschodu, mają w swem okrucieństwie fantazję, o jakiej nie można mieć wyobrażenia u nas. Wolę nie podawać szczegółów.

Po przybyciu do centrum wsi, na rynku, zleźliśmy z koni i popuściliśmy popręgi. Czekałem, by mi wydano rozkazy, tyczące się zakwaterowania. Niebardzo bowiem podobało się mnie rozmieszczać kolegów po domach, gdzie było się narażonym na napotkanie walających się szczątek ludzkich.

Porucznik podszedł do mnie ze słowami:

— Pindéres, trzeba jednakże jakoś sprytnie wywiązać się z zadania. Pogoda się psuje. Nie macie chyba zamiaru, myślę rozlokować nas na noc na ziemi.

— Panie poruczniku, odpowiedziałem, byłoby może przezorniej zaczekać na rozkazy komendanta.

— Racja, przyznał mi drugi porucznik, komendant gdzieś zniknął. Ach, co za podła służba. Psiakrew! Żeby tak mi ktoś zechciał wytłumaczyć naprawdę, co my tu fabrykujemy w tym przeklętym kraju...

W tej chwili ukazał się komendant. Wyglądał w bardzo złym humorze. Posuwał przed sobą, dając mu kopniaki w zadek, wstrętnego jakiegoś człowieka, ubranego w czapkę, kształtu głowy cukru. Jednego z morderców najpewniej.

— Zaszła pomyłka, powiedział. Wszyscy na koń i marsz! Odjeżdżamy. A kto wam wydał rozkaz rozsiodłać konie, hej chłopcy?

— Panie komendancie, odezwał się porucznik, ten, który wydał rozkaz, więc nie pozostaniemy tutaj? A ci biedni ludzie, którym trzeba zaopiekować się? A mordercy, których należy ukarać?

— Powtarzam wam, że zaszła pomyłka, krzyknął komendant z furją. Właśnie przeprowadziłem dochodzenie. Pomordowani... to Turcy, a mordercami są Ormianie. Otóż my mamy rozkaz jedynie dla ochrony masakrowanych Ormian i karania morderców tureckich. Zapewne znajdą się gdzie indziej. Naszą rzeczą jest ich znaleść. Na koń, wszyscy i prędzej trochę!

Małe dzieci i starcy tureccy wydawali okrzyki przerażenia, widząc że ich pozostawiamy samych.

Z głowami opuszczonemi opuściliśmy Zéareth.

— A co jest w tem wszystkiem najfatalniejsze szepnął jadący obok mnie strzelec Siraudin, że to nie będzie nawet zaliczonem do awansu.

* * *

I tak w przeciągu dwóch następnych miesięcy patrolowaliśmy wzdłuż i wszerz ten kraj przeklęty, a wszędzie powtarzała się ta sama historja.

Wjeżdżaliśmy do wioski, gdzie pomordowano mieszkańców. A po przeprowadzeniu śledztwa okazało się zawsze, że katami byli Ormianie, ofiarami zaś Turcy. Była to naprawdę, rzecz przechodząca ludzkie pojęcie.

— Panie majorze, mówili kilkakrotnie rotmistrze, czy pan jest pewien, że instrukcje...

— Umiem chyba czytać, zdaje mi się, odpowiedział major z miną obrażoną.

A mimo to, wieczorem, gdy stanąłem do raportu, zastałem go odczytującego rozkazy. I ja sam, przez ostrożność, która nigdy nie zawadzi, sprawdziłem je raz jeszcze. Nie ulegało wątpliwości: istotnie byli to mordercy tureccy i ofiary ormiańskie, o których mówiły rozkazy. A więc? Stanowczo, kryła się w tem tajemnica nieodgadniona.

Porucznik, dowodzący drugim plutonem, odznaczający się nagół brakiem zrozumienia ducha wojennej dyscypliny, drwił sobie, i mówił że ci, którzy nas posłali, sami nie wiedzieli, o co im chodzi. Pułkownik zmuszony był zagrozić mu wzięciem go pod areszt.

Niepewność, w jakiej znajdowaliśmy się od kilku miesięcy, wywoływała bardzo ujemny wpływ na stronę moralną żołnierzy. Wszyscy szemrali. A nawet ordynansi pozwalali sobie na robienie uwag bardzo sceptycznych. Ja, co do siebie, mogę się poszczycić, że nie poddałem się ogólnemu niezadowoleniu i depresji.

— Rząd, mówiłem sobie, posłał nas tutaj. Rząd musi mieć swoje przyczyny, może wreszcie i my dojdziemy do ich zrozumienia. Szukajmy.

Szukaliśmy, i powtarzało się wciąż to samo. Obecnie nie mogliśmy wejść do jakiejkolwiek wsi, by nie znaleść tam pełno trupów tureckich.

Natomiast wszędzie starszyzna ormiańska wychodziła na nasze spotkanie i wszędzie witała nas bardzo pięknemi przemówieniami, bowiem Ormianie na Wschodzie odznaczają się krasomówstwem.

— „Szlachetni rycerze, mówili, żołnierze pięknej Francji, pozostańcie, tak, pozostańcie na zawsze obrońcami słabych i uciśnionych!

Poczem starali się wepchnąć nam jakieś pamiątki z kraju, po cenach, urągających wszelkiej konkurencji...

(C. d. n.)

——oo——

Skrzynka na listy.

W rubryce tej zamieszczamy stale krótkie życzenia, zażalenia i uwagi nadsyłane do Redakcji a mogące zainteresować szerszy ogół. Red.

O OŚWIETLENIE NUMERÓW DOMÓW.

Pod jednym względem wartoby jednak naśladować Warszawę, a mianowicie **wprowadzić oświetlenie numerów domów.**

W godzinach **wieczornych** nie trafisz nigdy przechodniu do kamienicy, do której zdążasz — gdyż numery domów chowają się w cieniu zamierzchłego dnia.

Wobec „kursu warszawistycznego“ należałoby i o tej polecenia godnej inowacji pomyśleć!

BŁĘDNE OSTRZEŻENIE NA DWORCU

Na głównym dworcu kol w pobliżu ks ęg rni „Ruch“ **pod zegarem,** widnieje napis następującej treści: **„Ostrzega się przed złodziejami kieszonkowEmi“.**

Możeby Szanowna Redakcja raczyła łaskawie pouczyć Dyrekcję P. K. P. we Lwowie, że złodziej jest rodzaju męskiego (nie zawsze! Przyp. zec) i napis taki trzeba zmienić na:

„Ostrzega się przed złodziejami kieszonkowymi“. Zag.

——xo ox——

W sprawie matury gimnazjalnej eksternistów.

Lwów, 12 lutego.

Z Kuratorjum okręgu szkolnego lwowskiego komunikują nam:

W myśl rozporządzenia ministra W. R. i O. P. z dnia 19 grudnia 1925 r., w sprawie regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości **winni** eksterniści (i eksternistki), **pragnący otrzymać świadectwo dojrzałości, zwrócić się** z podaniem o dopuszczenie do egzaminu dojrzałości i wskazanie im państwowej Komisji egzaminacyjnej **do Kuratorjum tego okręgu szkolnego, w którym zamieszkują,** lub w którym uczęszczali ostatnio do wyższych klas gimnazjalnych. W podaniu należy wskazać wydział gimnazjum (mat.- przyrodniczy, klasyczny dawnego typu, klasyczny nowego typu, humanistyczny) i zaznaczyć, **z którego z trzech języków obcych nowożytnych:** angielskiego, francuskiego lub niemieckiego ekstern. **chce zdawać,** oraz — przy zastosowaniu programu Wydziału matematyczno - przyrodniczego — czy pragnie zdawać z kursu przyrodoznawstwa, wyznaczonego na klasę VIII, czy też z propedeutyki filozofji.

Do podania należy dołączyć: 1. **metrykę urodzenia,** 2. **życiorys własnoręcznie napisany** z dokładnem wskazaniem, gdzie ekstern. się uczył, gdzie, kiedy i jakie składał **już egzaminy,** jak **przygotował** się do egzaminów dojrzałości, 3. **świadectwa szkolne,** o ile je posiada, 4. **wykaz lektury z języka polskiego i języków obcych, 5. kwit Kasy skarbowej,** świadczący o wpłaceniu taksy egzaminacyjnej, której wysokość określa ministerstwo W. R. i O. P., 6. **dwie nienaklejone fotografje,** zaopatrzone własnoręcznym podpisem, 7. **świadectwo moralności,** wystawione przez władze kompetentne miejsca zamieszkania.

Wskazanie danych niedokładnych lub niezgodnych z rzeczywistością **może spowodować niedopuszczenie do egzaminu dojrzałości, lub unieważnienie już wydanego świadectwa dojrzałości.** W podaniu należy wyraźnie zaznaczyć, czy kandydat pragnie zdawać egzamin dojrzałości **w polskim, czy w ruskim języku.** Jedna z fotografij ma zawierać na odwrotnej stronie **poświadczenie tożsamości osoby,** uskutecznione przez właściwą władzę (Starostwo, Dyrekcja policji i t. p.).

Taksa za pełny egzamin dojrzałości **wynosi na razie 40** (czterdzieści) złotych i tyle też należy wpłacać do Kasy skarbowej. Wysokość tej taksy może jednak ulec zmianie. Ewentualną różnicę dopłaciliby kandydaci dodatkowo.

Komisje egzaminacyjne utworzone będą w miastach wojewódzkich: **Lwowie, Tarnopolu i Stanisławowie** oraz w kilku innych większych miastach, leżących na obszarze tutejszego **Kuratorjum.** Kandydatów będzie Kuratorjum O. S. L. skierowywało do jednej z komisyj, urzędujących najbliżej miejsca stałego zamieszkania kandydata. **W bieżącym roku szkolnym odbędą się egzaminy dojrzałości na obszarze Kuratorjum O. S. L. tylko w terminie jesiennym,** a mianowicie w miesiącu wrześniu tak, że każdy z kandydatów będzie miał możność ewent. wpisania się na Uniwersytet w przepisanym terminie.

Podania o przypuszczenie do egzaminu dojrzałości **wnosić można do 15 maja 1926.** Kandydaci, wnoszący podania po tym terminie nie będą dopuszczeni do egzaminu dojrzałości we wrześniu 1926, lecz dopiero w lutym 1927.

——xo ox——

Sąd doraźny odbędzie się najwcześniej we wtorek.

Oskarżonych będzie prawdopodobnie dwu a to: Pisula i Socha

Lwów, 12 lutego.

Decyzja władz prokuratorskich co do sądu doraźnego nad mordercami przodownika Beszterga, już zapadła. Nie ustalono jednak jeszcze dnia, oraz osób oskarżonych.

Sędzia śledczy oraz prokurator Sywulak starają się ustalić, czy miało się tu do czynienia z **kompletem uprzednio zorganizowanym,** w takim razie stanęliby przed sądem doraźnym wszyscy czterej obwinieni czy też z odruchową chęcią zemsty. w tym drugim wypadku stanęliby tylko bezpośredni sprawcy **Pisula i Socha** — dalsi zaś dwaj bracia Boczule odpowiadaliby przed sądem przysięgłych, zaś tu fungowaliby jako świadkowie.

Pisula i Socha zostali już odstawieni **do więzienia przy ul. Batorego.** — Sądowi doraźnemu, który odbędzie się najwcześniej we wtorek, przewodniczyć będzie prawdopodobnie s. s. o. r. **Mayer.**

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Sen. Hammerling -- mężem zaufania min. Zdziechowskiego?!

Podróż po złote runo do Ameryki.

Warszawa. (Tel. wł.).

Ze strony kół emigracji polskiej w Ameryce donoszą „Kurjerowi Porannemu“, że senator Hammerling występuje w Ameryce **w roli męża zaufania min. Zdziechowskiego** dla pertraktacji w sprawie pożyczki polskej. „Kurjer Poranny“ dodaje, że Hammerling grasował swego czasu w tej samej roli jako **mąż zaufania min. Kucharskiego,** którego był głównym doradcą i pomocnikiem ja ko rzeczoznawca w stosunkach merykańskich.

Słusznie zapytuje to pismo: „Kie dy będzie nareszcie koniec tym kompromitacjom na zewnątrz“.

Wyjaśnienie ze strony autorytywnej jest konieczne.

Tabela wygranych loterji Państwowej.

W piątym dniu ciągnienia 5-ej klasy polskiej loterji klasowej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

Po 2 000 zł. nr. 1610 19735 32705 37317.

Po 1 000 zł. nr. 3303 20823 22910 28273 35879 37606 41016 50034 56468 61501.

Po 600 zł. nr. 2288 2398 6058 13766 14601 16885 21468 25616 29564 30638 45177 60980 61550 64693.

Po 500 zł nr. 1808 6141 16899 19955 25081 32355 32970 34572 37597 38884 44631 55743 59475 61136.

Po 400 zł. nr. 2 2361 4032 6238 8028 10178 11973 12676 14923 15741 16670 16897 17798 20990 22468 22538 26090 16897 17798 20990 22468 22538 26090 26635 28275 28716 31274 31715 32117 32563 33089 33469 33690 34164 37399 37481 38191 39857 42520 44772 44800 45647 46566 46705 47067 47866 47907 49025 49616 50859 52154 53179 55986 56503 56641 58260 58953 59004 59336 59640 59944 61276 62560 63154 64201 64207 64256.

Po 300 zł. nr. 315 1923 2340 2445 3936 5060 5176 5259 5377 6249 6360 6716 6875 7814 9918 9930 10882 10963 11423 11804 12236 12244 13033 13129 14483 14654 14716 15018 15438 16669 16727 16972 17021 17188 17667 17739 18084 18785 18904 18908 19560 19729 19948 21023 21362 21570 22023 22598 23204 23770 25032 25187 25305 25350 25999 26376 26484 26494 26807 27468 27530 28400 28801 29838 30264 30771 30868 31070 31196 31296 31616 32730 33986 34136 34272 35356 35710 36764 37813 38367 38451 39059 39168 39372 39702 40146 40921 41449 41546 42320 42627 42803 43400 43949 44387 44705 44926 45107 46463 47520 47920 48270 48690 49462 49885 49912 49917 49982 50053 50134 50184 50340 50803 50904 52765 52960 54286 55003 55080 55244 55503 55671 55851 56165 56701 57107 57245 57488 57855 57968 58594 58664 59873 60785 61113 61609 61623 61900 62168 62552 63066 63383 63825 64286 64492 64792 64968.

VI DZIEŃ POLSKIEJ LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Zł. 5.000 nr. 12174.

Zł. 3.000 nr. 25636.

Po zł. 2.000 nr. 12415, 47998.

Po zł. 1.000 nr. 1282, 43316, 48368.

Po zł. 600 nr. 7033, 12807, 15831, 17225, 20783, 21557, 26110, 29840, 207353, 37451, 47727, 52063, 52556, 52877.

Po zł. 500 nr. 3308, 7825, 8763, 11008, 12567, 16658, 23898, 28409, 31967, 43253, 45349, 52137, 53594, 57718, 59046, 62307, 64579, 64586.

Po 400 zł. nr. 1117, 3720, 4599, 5159, 6093, 7099, 7687, 7830, 1024 14158, 14547, 15720, 15931, 1706 17372, 18220, 18487, 18697, 1957 20008, 21296, 22343, 23278, 2425 24303, 24895, 25519, 25733, 2576 26785, 28661, 31350, 33290, 3572 36234, 36588, 37147, 37963, 4010 44840, 46850, 54933, 55135, 6056 61326, 62206, 63435, 63824, 6498 **oraz wygrane po 300 i 250 zł.**

Z sali koncertowej.

ŚPIEWACZKA LEWANDOWSKA.

Lwów, 12 lutego.

Tegoroczny skąpy ruch koncertowy sił zagranicznych daje wzamian więcej, niż zwykle, miejsca siłom krajowym lub miejscowym. Do tych zaliczyć należy produkcję śpiewaczki, p. **Marji Hamerskiej Lewandowskiej,** która przyjechała z Krakowa, aby po Poznaniu zaprezentować się i naszej publiczności. Pani Lewandowska pochlubić się może wydatnym, dobrze ustawionym i we wszystkich rejestrach **szlachetnie brzmiącym, metalicznym głosem mezzo - sopranowym,** który jak np. przy wykonaniu Schuberta „Śmierć i dziewczę“ sięga nawet rejestru kontraltowego. Przy wykonaniu pieśni Czajkowskiego i Rubinsteina ujawniła śpiewaczka znaczną **muzykalność i temperament.** Nad dykcją należy jeszcze popracować. Wogóle p. Lewandowska interesuje swym pięknym materjałem głosowym, a także warunkami urody.

Wrażenie powyższe piszemy po pierwszej połowie programu, gdyż dokuczliwe zimno, panujące na sali „Ogniska oficerskiego“ i nieakustyczne jej warunki zmusiły nas do wcześniejszego opuszczenia tej do produkcji muzycznych wcale się nie nadającej sali.

Resztę programu wypełnił śpiew tenora, p. Feliksa Ziembickiego, który, wobec widocznej niedyspozycji głosowej śpiewał ze zmiennem powodzeniem. **Grd.**

Zorganizowanie opieki nad zdrowiem młodzieży szkolnej.

Lwów, 12 lutego.

W sali seminarjum żeńskiego we Lwowie z inicjatywy sekcji higjeny szkolnej T. N. S. W. odbyło się zebranie obywatelskie, w którem wzięli udział reprezentanci kuratorjum, nauczycielstwa, miasta i kół rodzicielskich. Po referacie i dłuższej dyskusji uchwalono m. in. poczynić zabiegi o **zakładanie stałych kolonji** w miejscach klimatycznych, zajmowanie w takich miejscowościach budynków szkolnych na cele kolonji podczas wakacji. Dalej uchwalono odnieść się do rządu o **budowę higienicznie urządzonych budynków szkolnych,** a do miasta o udzielenie gruntów pod **boiska zabawowe dla młodzieży.** Wreszcie postanowiono uprosić koła ziemiańskie, aby udzielały w czasie wakacji gościny przynajmniej kilkorgu dziatwy szkolnej ze **Lwowa.**

G. P. Palestrina

(w 400 rocznicę urodzin).

Lwów, 12 lutego.

Włochy stoją pod znakiem uroczystości jubileuszowych. Po mistrzu renesansu wielkiego Michała Anioła, nastąpił Franciszek z Assyżu, a obecnie cały świat muzykalny **święci 400 letnią rocznicę urodzin mistrza tonów Palestryny.**

Giovanni Pietro Aloisio Pierluigi da Palestrina, urodził się w Palestrynie (skąd też pochodzi jego nazwa) w roku 1526, okazał w młodości wielki talent muzykalny i już w roku 1540 **śpiewał w różnych chórach kościelnych w Rzymie.** Czas wolny od prób, poświęca w zupełności studjom teorji muzycznej, gdzie pod kierunkiem Klaudjusza Godimcha doszedł do zdumiewającego rezultatu.

Pierwsze swoje utwory choralne poświęca papieżowi Juljuszowi III., a utwory te, przeważnie msze, znalazły **upodobanie papieża, który mianuje go śpiewakiem kapeli papieskiej.** Następca Juliusza III. papież **Paweł IV.**, którego życzeniem było, ażeby członkowie kapeli papieskiej rekrutowali się wyłącznie ze stanu duchownego, **zmusza tem samem Palestrynę do złożenia urzędu śpiewaka tejże kapeli.** W krótkim czasie otrzymuje. Palestrina **urząd kapelmistrza** w kościele S. Giovanni w Lateranie, najstarszego kościoła chrześcijańskiego w Europie. Od tego czasu **twórczość kompozytorska** Palestryny **rozwija się szybko i w ciągu czasu tego oddaje swoje największe dzieła** jak **„Improperja“**, pisana na dwa chóry i na ośm głosów.

Improperja została sympatycznie przez ówczesny świat muzyczny przyjęta i jeszcze do ostatnich lat **jest wykonywana w Rzymie w W. Piątek.** Jedna z największych kompozycji Palestryny **„Missa Papae Marcelli“** utrzymała się jeszcze do naszych czasów i posiada **sławę światową.**

W uznaniu zasług w podniesieniu muzyki kościelnej, został Palestryna kompozytorem kapeli papieskiej. Około roku 1571. otwiera Palestryna wraz z przyjacielem swoim Giov. Naninim **słynną ówczesną szkołę muzyczną**, z której to szkoły wyszli wybitni muzycy. Następnie oddaje się Palestryna wyłącznie komponowaniu, gdzie odtwarza niezliczoną ilość motetów, mszy, hymnów etc. Do najwybitniejszych utworów tych czasów należą „Assumpta est Maria in Coelum“, „Surge illuminare Jerusalem“ i słynne na dwa chóry pisane **„Stabat mater“.**

Prawie wszystkie większe dzieła Palestryny **utrzymały się do naszych czasów.**

W dniu 2 lutego roku 1594 śmierć zabrała tego wielkiego **księcia muzyki kościelnej**, a zwłoki jego spoczywają w kościele św. Piotra w Rzymie. Pomnik jego nosi napis: **„Musicae princeps“.**

Jeden z pierwszych biografów Palestryny **Baini,** wydał w roku 1828 dzieło p. t. „Memorie storico — critiche della vita e della opere di Giovanni Pierluigi da Palestrina, stanowiące pierwszą podwalinę dla badań dzieł wielkiego mistrza.

O. W.

Fundacja im. T. Kościuszki

Warszawa. (Tel. wł.).

Fundacja im. Tadeusza Kościuszki powstała w Stanach Zjedn. Ameryki z okazji 150-tej rocznicy przybycia Kościuszki do Ameryki.

Fundacja ta ma na celu opiekę i pomoc w postaci stypendjów **dla kształcącej się młodzieży polskiej w Ameryce** i poparcie stosunków kulturalnych i intelektualnych pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi. Ze strony polskiej zaproszony został do zarządu p. Leopold Kotnowski, prezes amerykańsko-polskiej Izby handlowej w Polsce.

Fundacja im. Kościuszki wyznaczyła na r. z. i na r. b. po **9 stypendjów** dla wyższego kształcenia młodzieży polskiej w Ameryce. Z jej ramienia przybył celem studjów i wykładów na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie prof. Eric **Kelly** z uniwersytetu w Dartmouth.

——oo——

Elektryczność w zastosowaniu domowem.

Wykład prof. Sokolnickiego.

Lwów, 12 lutego.

Z cyklu Powszechnych Wykładów uniwersyteckich szczególnie interesujący był odbyty onegdaj wykład prof. **Sokolnickiego** na temat zastosowania elektryczności w życiu domowem, co ze strony praktycznej zaciekawić mogło szerokie sfery publiczności. Prelegent wykazał wszystkie sposoby zużytkowania prądu elektrycznego w gospodarstwie domowem w kierunku **wyzyskania światła, ciepła i siły.**

Lampa elektryczna, po raz pierwszy użyta w r. 1880 jako wynalazek Edisona, przechodziła rozmaite fazy rozwoju, zanim przyszła do swej dzisiejszej świetności. Była zrazu **żarówką węglową**, zużywającą się szybko przez całkowite zaczernienie szkła węglem, dawała znacznie **mniej światła**, a zużywała **więcej prądu** Liczne ulepszenia prz chodził także sposób **osłaniania żarówki dla ochrony oka** przed zbyt silnym blaskiem. Najlepszy jest reflektor, skierowujący wszystkie promienia lampy stojącej, na płaszczyznę stołu, a utrzymujący oczy w cieniu. Lampa wisząca zaś powinna być od dołu lub też dokoła osłonęta szkłem matowem lub mlecznem, które rozprasza promienie na cały pokój.

Ciepło elektryczne może być zużyte do rozmaitych celów zapomocą specjalnych aparatów: **piecyków do ogrzewania** powietrza w pokoju, **kuchenek do gotowania,** żelazek do **prasowania**, zapalniczek do zapalania papierosów, ogrzewaczy dla celów leczniczych, żelazek do **fryzowania włosów** i t. p.

Bardzo rozległe jest także zastosowanie **motorków elektrycznych**, produkujących prąd dla **wykonania pewnej pracy.** Szczególnie ważne znaczenie mają one dla zakładów krawieckich, gdyż **maszyna do szycia**, poruszana prądem, szyje znacznie szybciej niż kierowana ręką lub nogą i pozwala skupiać całą uwagę na dokładność wykonania roboty. Motorek umieszcza się obok maszyny i łączy go pasem z jej kołem, na dole zaś znajduje się kontakt, zapomocą którego reguluje się nogą szybkość ruchu. Motorek taki może poruszać także **maszynkę do siekania mięsa, do mielenia migdałów, do robienia masła, do mięszania żółtek, do gniecenia ciasta, do robienia lodów** Może też poruszać **świdry, piłki, tokarki** i inne narzędzia w warsztatach. Istnieją nawet **szczotki do polerowania posadzek** zapomocą motorków i **odpylacze,** pochłaniające kurz z dywanów i mebli, których używa się zamiast trzepania. Przy pomocy motorku połączonego z wentylatorem można także **chłodzić powietrze** w pokoju, **osuszać włosy** gorącem powietrzem, **rozpylać olejki wonne** w powietrzu, wreszcie przy użyciu odpowiedniego aparatu **wygładzać zmarszczki na twarzy...**

Ciekawość obecnych pobudził pokaz wszystkich tych aparatów i zaprodukowanie przez prelegenta ich użycia.

Okruchy.

„NIEPOROZUMIENIA“.

Nie dba o siebie, kto dbając o innych
dobro społeczne nad swe własne woli.
Prezes Łasiński innych kontrolując,
nie chciał nad sobą rozciągnąć kontroli.

*

Tak więc, kto bliźnich sądzić ma sumienie,
ten własnych czynów swoich nie ocenia,
jak prezes Izby Kontroli Państwowej...
i stąd wynikły **„nieporozumienia“.**

*

Z wolnej mu stopy odpowiadać dajcie,
a wnet podejrzeń nie będzie ni cienia,
bo będzie czas miał, by się „porozumieć“
i już nie będzie „nieporozumienia“.

Zeter.

——oo——

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 13. 2. 1926

JAN PIETRZYCKI.

W Kościuszkowskiej Solurze.

(Dokończenie).

Odwiedzając „dom Kościuszki“, nie godzi się zapominać o sąsiadującym z Solurą cmentarzu zuchwylskim, gdzie znalazły przytułek prochy bohatera, dopóki Wawel nie upomniał się o nie. Pod kamienną, gwiaździstą kulą grobowca, widnieje medaljon z rzeźbą, wyobrażającą zwycięscą z pod Racławic, okoloną napisem „Fratres Patri suo!“ Pośród grobowców zuchwylskich, między którymi widnieje i pomnik Rejtana, pokazywano do niedawna apokryf kamienny z napisem polskim: „Bezimiennej!“ Miał go wznieść Kościuszko ku uczczeniu kobiety (żony generała rosyjskiego), która, jako żołnierz polski, walczyła przeciw Rosji pod Maciejowicami.

Opodal furty cmentarnej w starej oberży „Buerkli“ podają do przejrzenia Kościuszkowską księgę. Ileż tam nazwisk, ile myśli, skarg, żołnierzy polskich, co tu „meldowali się“ u grobu generała! Są i ci z pod Napoleona i ci z roku trzydziestego i ci z sześćdziesiątego trzeciego. Na jednej z kart żałobny zapisek, iż odwiedzający grób wodza major wojsk polskich, Leopold Bednarski, zginął tutaj śmiercią tragiczną. Na kilku dalszych kartach, większy rozmiarem, nie ogłoszony dotychczas drukiem poemat Lenartowicza. Ostatnie jego strofy brzmią jakby przyśpiewem do dni naszych:

„Lecz w tej chwili Opatrzność nowe [dzieje snowa,
Kończy się Polska stara, wstaje Pol- [ska nowa!
Jako ziarno wkopane, od swego po- [grzebu
W ziemi się rozkorzenia, aż wejdzie [ku niebu,
Tak Ojczyzna w narodzie pracuje [powoli — —
Dumny pochyla głowę, wzdycha lud [na roli,
Kmieć porówno z rycerzem złoty [sen wysnuwa...
Kto marzy dla wolności, dla wol- [ności czuwa,
Drzewo swobody złote w narodzie [rozrasta!
Po lat tysiącu, bracia wracamy do [Piasta —
A po wojnie szczęśliwej na rodzinne [smugi
Rolnik, Piastowy rycerz, wyprowa- [dza pługi!“

W roku śmierci Kościuszki, wychodziło w Solurze czasopismo, zatytułowane „Solothurnisches Wochenblatt“. W numerze 44 tegoż pisma znajdujemy na karcie tytułowej doniesienie: „Niema już Kościuszki!“ (Kościuszko ist nicht mehr!), a w kronice notatki, dotyczące bohatera.

Oto ich odpis w polskim przekładzie:

„Dnia 15 bieżącego miesiąca zmarł w Solurze „excellentissimus, illustrissimus, ac generosissmus dominus“ Tadeusz Kościuszko, ostatni wojenny wódz Republiki Polskiej, a w dn. 19 z udziałem godeł kapituły, oraz parafji św. Ursusa i Wiktora, wobec całego kleru, tak świeckiego, jak i zakonnego, senatorów, sędziów trybunału wyższego i niższego, zarządu miasta oraz tłumów miejscowej ludności, wdzięcznej dla swego dobroczyńcy, w kościele Błogosławionej Dziewicy Marji pochowany został.“

A druga notatka:

„Dzisiaj, w niedzielę 19 października o godzinie 3-ciej popołudniu w zakrystji kościoła pojezuickiego zgromadzili się: szanowny pułkownik artylerji szwajcarskiej, Józef Sury z Bissy, prezes Rady Miejskiej i burmistrz miasta Solury, nadto na skutek osobnych zaproszeń: szanowny Ksawery Zeltner, starosta kantonu solurskiego i Ksawery Amieth, notarjusz z Solury, jako egzekutor testamentu Jego Ekscelencji generała wojsk polskich Tadeusza Kościuszki, aby w charakterze honorowych świadków uczestniczyć w pogrzebie. Zwłoki zmarłego z trumny drewnianej przełożono do metalowej, a po zalutowaniu jej, znów w drewnianej zamknięto, wyciskając na wieku pieczęć miasta Solury, oraz umieszczając odcisk pieczęci rodzinnej Zeltnerów i sygnetu zmarłego generała, który to sygnet znajduje się w przechowaniu u egzekutora testamentu, notarjusza Amietha, poczem trumnę przeniesiono do podziemia kościoła pod stopnie ołtaza św. Ignacego. Na akcie pogrzebu, wobec notarjusza złożyli swe podpisy: profesor filozofji Jan Walter, pułkownik armji szwajcarskiej Wiktor Oberlin, obywatele miasta Solury: Bettin i Grimm, Malhomme z Zamościa w Polsce, Wernik z Warszawy i notarjusz Kirchhofer.“

Odnośnie do powyższych notatek zaznaczyć wypada, że zwłoki Kościuszki czasowo tylko pozostały w podziemiach kościelnych. Niebawem — jak to powyżej wspomniałem — pochowano je na cmentarzu zuchwylskim.

——oo——

W sprawie t. zw. Związku Urzędników z akademickiem wykształceniem.

Lwów, 12 lutego.

W „Słowie Polskiem" z dnia 1. lutego w notatce p. t. **„Z życia urzędników państwowych"** zamieszczono uwagi do uchwały Zarządu Głównego S. U. P. z dnia 24 stycznia b. r. w sprawie t. zw. Związku Stowarzyszeń urzędników z akademickiem wykształceniem. Autor tej notatki uważa uchwałę za objaw walki z ludźmi wykształconymi i sądzi, że urzędnicy z ukończonemi studjami uniwersyteckiemi mają prawo do obrony nietylko własnych interesów ale przedewszystkiem powinni i muszą bronić samej zasady t. j. wartości nauki.

W związku z tem **Zarząd Główny S. U. P.** w Warszawie komunikuje nam: 1) uchwała powyższa nie jest wyrazem jakiejś akcji przeciw urzędnikom ze studjami uniwersyteckiemi, ale przeciw organizowaniu grupek urzędników na podstawie świadectw szkolnych i dyplomów **dla drobnych trzeciorzędnych spraw osobistych z pominięciem potrzeb państwowych i ogólno-zawodowych.** Uchwała ta została powzięta przez Zarząd Główny **wszystkiemi głosami** niezależnie od kategorji i stopni służbowych a tem samem i od rodzaju ukończonych studjów. 2) stowarzyszenie urzędników z akademickiem wykształceniem nie prowadzi żadnej pracy w kierunku podniesienia autorytetu nauki i teoretycznego przygotowania urzędników. Natomiast Zarząd Główny S. U. P. za jeden ze swoich głównych celów uważa **rozwinięcie świadomości znaczenia nauki,** potrzeby stałych studjów **i dostosowania teoretycznego przygotowania urzędników do wymagań życia państwowego.** Świadczą o tem liczne artykuły w „Życiu Urzędniczem" (Prof. Konecznego, Dr. J. Drążka, Prof. H. Hilarowicza i t. d.) oraz organizacja Polskiego Instytutu Administracyjnego.

—xo x—

Wieczór muzyki kameralnej.

Lwów, 12 lutego.

Szopenowski wieczór muzyki kameralnej był najpiękniejszem **uczczeniem jubileuszu** znanego pedagoga lwowskiego, **prof. konserwatorjum A. Sładka.** Wysoko ceniony i szczerą sympatją cieszący się jubilat może patrzeć z chlubą na owoce swej czterdziestoletn ej działalności. Są to owoce trwałe i bardzo cenne. Że dziś we Lwowie, mimo ciężkich powojennych czasów, rozporządzamy w orkiestrach pokaźną liczbą wiolonczelistów, jest to niemal, że wyłączną zasługą prof. Sładka. Pięknie scharakteryzował jego osobę i działalność p. prezydent **Dr. Dembowski,** prezes Polsk. Tow. Muz. podczas wtorkowego jubileuszu, podnosząc niezwykłą skromność jubilata, jego imponującą wiedzę muzyczną, wyjątkowy talent pedagogiczny, jego prawy, zacny charakter. W podobnym duchu przemawiał imieniem grona profesorów konserwatorjum prof. **Neuhauser,** składając jubilatowi serdeczne życzenia. **Imieniem uczniów i uczenic** wyraziła **p. Pfauówna** hołd i wdzięczność za prawdziwie ojcowską opiekę i troskę, z jaką otacza swych wychowanków prof. Sładek. Szkoda, że piękna ta uroczystość nie odbyła się w sali koncertowej lecz z powodu stanowczej opozycji jubilata — w małej sali, bezpośrednio przed koncertem kameralnym.

Wieczór kameralny obejmował **wyłącznie utwory Chopina** — wybór ze wszech miar pochwały godny, tem bardziej, że **utwory wiolenczelowe Chopina były we Lwowie prawie nieznane.** Jedyną kompozycja grywaną tu i ówdzie — to **Trio Chopina,** które nie dorównuje zawsze treścią i brzmieniem poetyckiej sonacie wiolonczelowej op. 65. Prócz Tria i sonaty wchodziły w skład programu: **Introdukcja i polonez op. 3 i Grand Duet Concertante** na temat z Roberta Djabła.

Wykonawcami byli wysoko zaangażowani uczniowie prof. Sładka: pp. **Drohomirecki i Glasberg.** Gra ich posiada piękne zalety szkoły ich mistrza: ton brzmi czysto i szlachetnie, technika jest przejrzystą i stoi już dziś na bardzo pokaźnym poziomie. Wykonanie utworów świadczyło o sumiennem i gruntownem przygotowaniu. Akompaniament do wszystkich utworów spoczywał w rękach p. Heleny **Lisickiej,** która wywiązała się ze swego zadania bardzo dobrze, wtórowała delikatnie i ze zrozumieniem. Partję skrzypcową w Trio Chopina odegrał muzykalnie p. M. **Rack.**

Dr. A. Sołtys.

—xo ox—

Kobiece zapasy atletyczne.

Londyn, w lutym.

Pewien **przedsiębiorca londyński** zapowiedział na dzień 14 lutego widowisko, które zelektryzowało całą stolicę Anglji: **zapasy atletyczne kobiet.** Wcześnie przed zapowiedzianym terminem rozkupiono wszystkie bilety wstępu, płacąc nawet **podwójną i potrójną cenę.**

Równocześnie toczyła się w **prasie zawzięta kampanja przeciw zapasom,** jako sportowi nieodpowiedniemu dla kobiet. **Lekarze** sprzeci wiali się temu eksperymentowi ze względów higjenicznych, grożąc zwolennic2kom boksu nieobliczalnemi **szkodami dla zdrowia.** Wybitni **pisarze** protestowali ze stanowiska **estetyki. Kaznodzieje** w kościołach zakazywali wiernym udziału w widowisku ze względów **religijno-moralnych.** Nalegano na ministerstwo spraw wewnętrznych, by zakazało zapasów, jednakże nie było ku temu prawnych podstaw. Zrażone tem wszystkiem dwie odważne **szampionki zrezygnowały z występu i odwołały występ.**

Nie zrezygnował jednak ze sposobności znacznego zysku przedsiębiorca i zaspokoił spragnioną widoku niewieściej walki publiczność zapowiedzią zapasów dwóch **sprowadzonych z Ameryki murzynek,** o których zdrowie i wygląd estetyczny Anglicy zapewne tak wytrwale walczyć nie będą...

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Z życia garnizonu lwowskiego.

Lwów, 12 lutego.

OTWARCIE STAŁEJ SCENY OGNISKA PODOFICERSKIEGO.

W niedzielę 14 bm. o godz. 18 odbędzie się w sali szkoły im. św. Józefa przy ul. Lelewela 9 otwarcie stałej sceny **Ogniska Podoficerów** Zawodowych Załogi Lwowskiej. — Dzięki obywatelskiemu stanowisku dyrektora tej szkoły ks. **R. Palucha,** który odstąpił na dłuższy czas salę szkoły wraz ze sceną do dyspozycji Ogniska Podof., przeprowadziło **Koło dramatyczne** Ogniska ogólną rekonstrukcję sceny i odpowiednio ją wyposażyło, by nietylko **żołnierze, ale i najszersza publiczność** mogła znaleść tam zadowolenie estetyczne, przytem miłą kulturalną rozrywkę przysparzając równocześnie dochodów **na budowę Domu Żołnierza we Lwowie.** Przedstawienia odbywać się będą każdego tygodnia.

Otwarcia sceny dokona gen. Jan Thullie, poczem **Chór Podoficerski** odśpiewa kilka utworów pod batutą dr. Ptaszka, a Koło Dramatyczne Ogniska odegra Błotnickiego melodramat w 6 odsłonach ze śpiewami, z towarzyszeniem orkiestry 26 pp. pt. „Zagroda Sobkowa".

Szerokie sfery naszej publiczności powitają z zadowoleniem otwarcie tej sceny, gdyż Koło Dramatyczne Ogniska Podoficerów znane jest już ze swych występów publicznych.

DANCING W OGNISKU OFICERÓW

We wtorek 16 b. m. odbędzie się w Ognisku Oficerów przy u. Fredry l. 1. dancing. Strój dla panów balowy, dla pań wieczorowy. PP. Akademicy tylko za okazaniem legitymacji. Zaproszenia wydaje kancelarja Ogniska w godzinach wieczornych. Początek o godz. 20.

WYKŁAD MJR. ZANIEWSKIEGO.

W piątek, dnia 12 b. m. o godz. 17.30. odbędzie się w Ognisku Oficerów przy ul. Fredry 1, wykład mjr. Jerzego **Zaniewskiego** p. t. „Problem współdziałania ogniowego broni". Cz. II.

—xo ox—

Sprawa Bispinga.

Warszawa, 11 lutego.

Oskarżony ordynat **Bisping** wyjaśnił onegdaj **pochodzenie znalezionych u niego weksli.** Pierwszy weksel był wystawiony po śmierci plenipotenta księcia p. Kociełła, który zostawił długi, drugi wystawił książę przy kupnie Kraśnika, inne zaś pożyczające pieniądze na kupno Teresina i na jakąś transakcję zagraniczną. Następnie odpowiadał oskarżony na pytania co do **szczegółów jego wyjazdu z Teresina** w dniu śmierci Druckiego. Bisping stwierdza, że wykluczone jest, by opowiadał pracze, iż zostawił księcia z trzema nieznajomymi, gdyż widział tylko dwóch. **Rewolweru nie miał** Bisping krytycznego dnia przy sobie, gdyż zapomniał zabrać go ze sobą. Co do swych stosunków pieniężnych wyjaśnia oskarżony, że jeśli był w kłopotach finansowych, to dlatego, **że pożyczał księciu pieniądze.**

Pod koniec przesłuchania Bispinga zapytał **prokurator:** Oskarżony nie przyznał się do zbrodni. **kogóż więc o nią podejrzewać?**

Oskarżony: Wyraźnych podejrzeń nie miałem i nie mam. Wolałbym coprawda mówić o tem po zbadaniu świadków, ale skoro sąd ode mnie odpowiedzi, to muszę stwierdzić, że taczę fakt zabójstwa **z pewnemi kombinacjami przy budowie fortecy.** Uważam, że to podejrzenie zostało poparte przez **włamanie do pałacu po śmierci księcia i wykradzenie** stamtąd jakichś dokumentów.

Przesłuchano następnie świadka **Hebdzyńskiego** co do szczęśliwych tranzakcji finansowych Bispinga.

Św. **Kraszewski** zeznawał w sprawie analizy herbaty zawierającej strychninę.

Św. **Herszelman,** b. prokurator przy sądzie ros. mówi **o pogłoskach** krążących na temat zabójstwa, bezpośrednio po zbrodni. Opowiadano wtedy o **stosunkach łączących księcia ze służącym Gralem,** a raczej o jakichś **zobowiązaniach księcia wobec matki czy siostry jego.** Dokonano rewizji u Grala i stwierdzono, że w chwili gdy padły strzały, był on na folwarku. W tej sprawie wyjaśnił oskarżony, że pogłoskom krzywdzącym pamięć zmarłego zaprzeczał.

W sprawie znalezionego w parku łomu żelaznego zeznaje p. Herszelman, że nie przypomina sobie na nim śladów krwi.

—xo ox—

Wiadomości z kraju.

× **Groźba zamknięcia klinik uniwersyteckich w Krakowie.** Z powodu zmniejszenia kredytu, kliniki krakowskie zagrożone są zamknięciem.

× **Zjazd psychjatrów polskich** odbędzie się w Krakowie na wiosnę br. Pierwszy dzień zjazdu poświęcony będzie m. in. sprawom opieki nad psychicznie chorymi i szpitalnictwu psychjatrycznemu.

× **Kto jeszcze reklamuje Steigera.** W kinoteatrze **bielskim** z powodu wyświetlenia obrazu z procesu Steigera, przyszło do demonstracji, skutkiem czego dalsze wyświetlenie tego filmu zostało przerwane.

× **Strajk drukarski w Wilnie.** W poniedziałek 8 bm. Związek graficzny ogłosił tu strajk. Strajkują tylko pracownicy jednej drukarni, gdyż związek ten obejmuje jedynie nieznaczną część zecerów. Wszystkie pisma wyszły. Strajkujący domagają się podwyżki płacy.

—oo—

Zapomogi dla pracowników umysłowych.

Warszawa. (Tel. wł.)

Minister pracy i opieki społecznej przyznał nowy kredyt 196.000 zł. dla wypłacenia w lutym br. pozostałym bez pracy **pracownikom umysłowym** zapomóg. Z kwoty tej otrzymają: Warszawa 50.000 zł., Łódź 40.000 zł., Poznań 20.000 zł., Lwów 15.000 zł., Drohobycz 5.000 zł. Kraków 2.500 zł., Przemyśl i Stanisławów po 2.000 zł.

—oo—

Dlaczego są pustki w kasie rządowej.

Hojność min. oświaty.

Warszawa. (Tel. wł.).

Przed porządkiem dziennym onegdajszego posiedzenia sejmowej komisji oświatowej **zainterpelował pos. Langier** (Wyzw.) obecnego na sali min. ośw. St. Grabskiego, **jaką sumę przeznaczono dla urzędników centrali min. ośw. na remuneracje;** według pogłosek szerzonych w sferach nauczycielskich kwota ta sięga 8 tysięcy, a rozdzielono ją po połowie między pp. wicemin. Łopuszańskiego i dyr. dep. dra Dawidowskiego, pomijając innych urzędników.

Min. St. Grabski odpowiada, że łączna suma remuneracji wyniosła 6 tys. zł. z czego p. Łopuszański i p. Polak otrzymali po 1000 zł., zaś resztę rozdzielono między kilkunastu urzędników.

W drugiej interpelacji pos. Langier zapytuje min. Grabskiego, jakimi motywami kierowało się ministerstwo **przy kupnie domu, w którym się mieści VI. gimnazjum we Lwowie,** płacąc za ten budynek 219 tys. zł., choć znawcy twierdzą, że posesja ta przedstawia wartość 40 tys. zł. Dom ten był własnością Ziemskiego Banku Kredyt.

Minister Grabski w odpowiedzi zaznacza, że **budynek ten oszacowała Dyrekcja robót publ. na 313 tys. zł.,** zatem ministerstwo zrobiło dobrą tranzakcję, a równocześnie **przyszło z pomocą Ziemskiemu Bankowi Kredyt., który znajdował się w trudnej sytuacji finansowej.**

Wyjaśnienia ministra oświaty nie przekonały interpelanta, gdyż według wiarogodnych informacji **szacunek posesji, dokonany przez dyrekcję robót publ., sięgał zaledwie sumy 100 tys. zł.**

Dalsze obrady poświęciła komisja rozprawom budżetowym.

———ox xo———

O miejsce dla Polski w Radzie Ligi Narodów.

Oświadczenie Chamberlaina w Izbie Gmin.

Londyn, 11. 2. (PAT). Chamberlain, **odpowiadając** w Izbie gmin na **zapytanie** Mac Donalda, oświadczył m. i. co następuje:

Prośba Niemiec o przyjęcie do Ligi Narodów otworzyła dyskusję w sprawie składu Rady Ligi, albowiem w ślad za żądaniem Niemiec uzyskania **stałego miejsca z podobnem żądaniem wystąpiły również inne państwa.**

Rząd angielski **nie może** obecnie **powziąć żadnej takiej decyzji,** któraby mogła służyć interesom czy to samej Rady, czy też całej Ligi, **zanim nie zaznajomi się, jaka dyskusja będzie w tej sprawie prowadzona w samej Lidze.** Rząd angielski zwykł bardzo starannie badać każdą sprawę. O ile to będzie możliwem, — **Chamberlain złoży deklarację w tej sprawie jeszcze przed swym wyjazdem na marcowe narady Rady Ligi.**

———xo ox———

Zbrodniczy zamach na kolejkę podmiejską.

Warszawa, 11. 2. (AW). Wczoraj wieczorem maszynista kolejki Grojeckiej spostrzegł tuż przed maszyną **dwa wielkie kamienie na torze.** Mimo użycia hamulców, **kolejka wjechała na przeszkodę, przyczem uległy rozbiciu dwa wagony.** Wypadku w ludziach nie było.

Charakterystyczne jest, iż na **pogotowie techniczne, śpieszące z Warszawy na pomoc, usiłowano dokonać zamachu** przez podobne podłożenie kamieni na tor. Policja wyjaśniła, iż powodem zamachu była **chęć rabunku rozbitego pociągu.**

———xo ox———

Krwawe rozruchy w Kaliszu dziełem komunistów.

Gdańsk centralą roboty wywrotowej w Polsce.

Warszawa, 11. 2. (AW.) Dnia 11 b. m. w Kaliszu panował spokój. Z ulic ściągnięto patrole wojskowe.

Praskie „Lidove Noviny" informują, **że rozruchy kaliskie przygotowane były i zorganizowane w Gdańsku,** gdzie **w ostatnich dniach miały się odbyć tajne konferencje komunistyczne,** w których brali udział delegaci sowieccy, niemieccy, polscy i czescy. Delegaci polscy mieli złożyć obszernie umotywowane oświadczenie, że **sytuacja w Polsce jest już dojrzała do decydujących uderzeń akcji przewrotowej.**

——oo——

MUSSOLINI W MEDJOLANIE.

Rzym, 11. 2. (PAT.) Mussolini wyjechał wczoraj wieczorem do Medjolanu, gdzie zabawi około 9 dni. Odwiedzi on d'Anunzia, który przebywa w Gardonne.

CZTERY SAMOBÓJSTWA W JEDNYM DNIU.

Lwów, 12 lutego.

Wczoraj wydarzyły się w mieście naszem cztery wypadki samobójstwa.

W ustępie realności przy ul. Legionów l. 3, na II p., pozbawił się życia **wystrzałem z rewolweru 58-letni Józef Truchin,** wdowiec. Powodem samobóistwa były niesnaski rodzinne.

O godzinie 9.30 przed poł. usiłował popełnić samobójstwo przez wypicie znacznej ilości kwasu solnego — **Salomon Striks,** liczący lat 27, zamieszkały przy ulicy Bernsteina l. 9. Zawezwane pogotowie ratunkowe odwiozło denata do szpitala. Powodem rozpaczliwego kroku — nędza.

W godzinach popołudniowych **otruła się jodyną** 32 - letnia **Stefanja Czernichowa,** żona montera, zamieszkała przy ul. Szeptyckich l. 20 — natomiast wieczorem zażyła sublimatu Józefa **Mączka,** dziewczyna lekkich obyczajów, zam. przy ulicy Dominikańskiej l. 9.

Te dwie denatki również odwiozło pogotowie ratunkowe do szpitala.

Wielki wiec lokatorów w sprawie podwyżki czynszów.

Lwów, 12 lutego.

Wczoraj wieczorem odbył się w sali Instytutu Technologicznego bardzo liczny **wiec lokatorów,** zwołany przez **Tow. Ochrony Lokatorów,** w palącej sprawie ciągłych podwyżek czynszów mieszkaniowych. — **Podwyżki te, w związku z powszechnym kryzysem gospodarczym i szerzącem się bezrobociem doprowadzają do rozpaczy szerokie masy pracującej ludności miejskiej, wywołując przed jej oczy groźne widmo bezdomności.**

Po wyborze prezydjum wiecu, w skład którego weszli pp. **Hollender, Aschkenazy i Feuerstein,** referaty na temat konieczności nowelizacji obecnej ustawy o ochronie lokatorów wygłosili pp. **Sozański, dr. Dreglewicz, Balken i Feuerstein.**

Po długiej i ożywionej dyskusji, w której przebijała **silna nuta rozgoryczenia na Sejm i władze rządowe,** uchwalono następującą rezolucję:

Zebrani uchwalają: 1) **domagać się wstrzymania zwyżki czynszów z ważnością od 1 stycznia 1926 r. dla mieszkań do 3-ech pokoi włącznie, lokali rękodzielniczych i handlowych.** Wzywają Zarząd Tow. Ochrony Lokatorów do wytężenia pracy około przeforsowania tego postulatu usprawiedliwionego dostatecznie powszechnie znaną nędzą ludności, upadkiem rękodzieła i handlu. **Opierają** jako nie zasługujące na wiarę **twierdzenie właścicieli realności, że wstrzymanie czynszów będzie przeszkodą w rozbudowie miast.**

2) **Domagają się wstrzymania ściągania 6%-ego podatku lokatorskiego na rozbudowę,** której się wcale nie kontynuuje, tembardziej, że **Mieiski Komitet rozbudowy** przyznaną przez Rząd skromną kwotę na rozbudowę Lwowa **rozdzielił niewłaściwie, przyznając pożyczki zamiast chcącym budować domy mieszkalne, wyłącznie budującym luksusowe wille własne.**

———xo ox———

Malwersacje kasowe

w 6 Dyonie żand. wojsk. i 26 pp. we Lwowie.

Lwów, 12 lutego.

W sądzie okr. karnym wojskowym we Lwowie rozpoczęła się wczoraj rozprawa przeciw kapitanowi 26 p. p., **Michałowi Kowalowi,** oskarżonemu o malwersacje kasowe, jakie popełnił, będąc oficerem kasowym w 6 Dyonie żandarmerji wojskowej we Lwowie, a następnie w 26 p. p.

* * *

Kapitan Kowal pełnił przez szereg lat funkcje oficera kasowego w 6 Dywizjonie żandarmerji we Lwowie. Z **początkiem maja 1925 r.** został on przydzielony do 26 p. p., również jako oficer kasowy, gdzie pozostał aż do chwili swego aresztowania, t. j. do **16 października 1925.**

W 6 Dywizjonie żand. objął po kpt. Kowalu kasę por. **Józef Wolski,** 13 maja 1925 r., przyczem stan pieniężny kasy zgadzał się w zupełności ze stanem książkowym.

Pozostało do załatwienia **kilka orzeczeń cenzuralnych** Ewidencji Wojskowej Komisji Gospodarczej, — które to orzeczenia Kowal, za zgodą następcy, postanowił sam załatwić. Dodać należy, że wszystkie dotychczasowe kontrole, dokonane przez członków Komisji Gospodarczej, dowódcę oddziału i t. p., nie wykryły żadnych braków.

Gdy jednakże obwiniony z załatwieniem zaległych orzeczeń cenzuralnych **zwlekał,** por. Wolski sam je załatwił, poczem badając jedno z orzeczeń za miesiąc grudzień 1924 r., stwierdził **brak kilku dowodów kasowych na łączną sumę 4.400 zł.**

Kapitan Kowal, wezwany przez oficera gospodarczego, kapitana **Sembalskiego,** złożył wymienioną sumę, przyczem zastrzegł sobie zwrot po przedłożeniu oryginalnych kwitów.

Badając w dalszym ciągu akta kasowe, por. Wolski **wykrył dalsze pozycje rozchodów nieudokumentowanych na sumę około 4.600 zł.** i stwierdził, że pewne pozycje były tylko powtórzeniem kwot, wydanych już w poprzednich miesiącach, a jednocześnie ustalił, że jego poprzednik, zamiast oryginalnych kwitów, przedkładał jedynie wtóropisy.

Wdrożono dochodzenia sądowe i oto dodatkowo wyszło na jaw, że kapitan Kowal złożone na ręce kpt. Sembalskiego do kasy 6 Dywizjonu żand. 4.400 zł. **zabrał z kasy 26 p. p.,** a powstałe braki **pokrył kwitami dostawcy mięsa Kolesy,** które powinien był mu zwrócić.

Szczegółowe badania całej gospodarki kasowej za czas od stycznia 1923 do końca kwietnia 1925 wykazały, że obwiniony miał stale braki kasowe, które zatajał w ten sposób, że **w rachunkach miesięcznych podawał fikcyjne sumy rozchodów,** a te następnie brał w przychód i **wpisywał nowe pozycje fikcyjne** i tak aż do skutku.

Ta manipulacja pozwalała mu ukrywać braki kasowe przez przeszło 2 lata przed okiem władz kontrolnych, które nie miały żadnego powodu do podejrzeń.

Ogólna suma braków w kasie 6 Dyw. żand. wynosiła według orzeczenia znawców **9.155 zł.** z czego obwiniony zwrócił 4.400 zł. tak, że **niepokryty brak wynosi 4.755 zł.** Kontrola kasy 26 p. p. wykazała brak 5.995 zł.

Sprzeniewierzenie zatem obejmuje łącznie 10.750 zł.

Wyrok zapadnie dziś.

Przewodniczy płk. **Godowski,** oskarża płk. **Rozwada,** broni adw. dr. **Aleksandrowicz.**

Z życia legjonistów.

Lwów, 12. lutego.

W sobotę dnia 13 bm. o godz. 19 ej w lokalu Związku Piekarska 53, odbędzie się Zebranie informacyjne Legjonistów. Na porządku obrad referat dyskusyjny pt. Obecna sytuacja.

Najliczniejsza obecność członków Związku pod przymusem organizacyjnym konieczna. Wstęp za okazaniem legitymacji członkowskich.

Świetlica legjonowa otwarta dla członków Związku we wtorki, środy, czwartki i soboty od godziny 6-tej — do 9 30 wieczór, zaś w niedziele i święta od godz. 10 rano do 1 szej po południu.

Bibljoteka Związku wypożycza książki w poniedziałki, środy i soboty od godz. 7-mej wieczór do godz. 9 tej wieczór, natomiast niedziele i święta od 10-tej do 12-tej przed południem.

KRONIKA.

LUTY
12
PIĄTEK

Dziś: rzym.-kat. Eulalji gr-kat. Trech Świat.

Jutro: rzym.-kat. Katarzyny kr., gr. kat. Kyra i Joana.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Piątek 12 bm. „Nietoperz“.

Sobota 13 bm. o 3·30 popoł. „Śluby panieńskie“. Przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 13 bm. o 7·30 wiecz. „Kredowe Koło“.

Niedziela o 12 w południe Recital fortepianowy Józefa Śliwińskiego.

Niedziela o 3.30 pop. „Zamarłe oczy“, Ceny zniżone popołudniowe.

Niedziela o 7.30 wiecz. „Kredowe Koło“.

Poniedziałek o 7 wiecz. „Zygfryd“ z udziałem Marcelego Sowilskiego.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek 12 bm. „Gdybym chciała...“

Sobota 13 bm. o 3·30 pop. „Medaljon Prababki“. Ceny zniżone popoł.

Sobota 13 bm, o godz. 7·30 wiecz. „Marjetta“.

Niedziela o 3·30 pop. „Medaljon Prababki“. Ceny zniżone pop.

Niedziela o 7.30 wiecz. „Marjetta“.

Poniedziałek „Gdybym chciała...“

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Piątek „Wieczór tańców artystycznych“ Pawliszczewy i Parnella.

Sobota „Hau-Hau“ (ceny popularne).

Niedziela pop. o 4-ej „Urwis“ (ceny popularne).

Niedziela o 7.30 „Sublokatorka“ (wznowienie).

Poniedziałek „Sublokatorka“ (ceny popularne).

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: Pola Negri „Jej Wielka miłość“.

Chimera: „Komedjanci“ z Lya de Putti.

Lew: Dla ciebie kobieto (Henny Porten)

Palace: „Świat zaginiony“ dramat.

——oo——

POLSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE. Niedziela 14 lutego: Wagnerowski Koncert Symfoniczny z udziałem tenora: M. SOWILSKIEGO. Popularne ceny miejsc. 1217

——oo——

— **Teatr Wielki** wystawia dziś, z powodu choroby p. Rapackiej, zamiast zapowiedzianej operetki „Dama w purpurze”, wspaniałą operę komiczną Jana Straussa: **„Nietoperz”.**

— **„Śluby panieńskie“**, arcydzieło komedji Aleks. hr. Fredry, na ogólne żądanie sfer szkolnych, dane będzie **nieodwołalnie po raz ostatni na popołudniowe przedstawienie dla młodzieży szkolnej, w sobotę w dniu jutrzejszym w Teatrze Wielkim.**

— **„Hrabina Marica”**, wspaniała operetka Kalmana, z gościnnym występem Heleny Miłowskiej w roli tytułowej, ukaże się po raz ostatni, w dniu jutrzejszym na scenie Teatru Nowości.

— **Józef Śliwiński**, światowej sławy pianista, niezrównany szopenista, wystąpi na scenie Teatru Wielkiego w niedzielę 14 bm. na poranku muzycznym ze swym wspaniałym recitalem fortepianowym. Na program złożą się najcelniejsze utwory wielkich kompozytorów.

— **„Zaklęte trzewiczki”**, śliczna bajka sceniczna dla dzieci, pióra Benedykta Hertza i Wandy Tatarkiewiczówne; ukaże się w końcu przyszłego tygodnia w pomysłowej inscenizacji p. Faliszewskiego, pod reżyserją p. Kałinowskiego, w opracowaniu muzycznem p. Leszczyńskiego, w pierwszorzędnej obsadzie wszystkich ról, z udziałem wszystkich solistów baletu i całego ensemblu pomocniczego.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przesyłać należy przekazem pocztowym, aż do podania nowego numeru P. K. O. — Pieniądze przesyłane na dawny numer P. K. O., nie będą uznane.

——oo——

Mówią, że . . .

z powodu ustalenia kursu dolara powoli zaczyna się wzmagać ruch kupiecki.

— — — — — — — — — — —

teraz zależy tylko od naszych pp. kupców, żeby ruch ten podtrzymać i wzmódz. Trzeba koniecznie ludzi zachęcić do kupowania, dając możliwie niskie ceny i solidny towar. Np. w branży ubraniowej: Tak już wydarliśmy bieliznę i ubrania, że zmuszeni jesteśmy zacząć na nowo sprawiać. Ten więc kupiec zwycięży i zarobi, który zdoła dać towar dobry po możliwych cenach i który potrafi mądrze, dobrze i uczciwie zareklamować się. Okres stagnacji skończyć się musi, dlatego już dziś należy pomyśleć o dobrem współżyciu oferentów i odbiorców, o mądrem obustronnem kalkulowaniu. Przeszliśmy wielką szkołę biedy i powinniśmy byli wiele się nauczyć. Jest jeszcze ciężko, ale musi być lepiej! Ale od nas samych wiele zależy.

rrr.

——oo——

— **Teatr Nowości** powtarza dziś przepyszną, szampańską, pełną wykwintnego dowcipu(lekką komedję Geraldy'ego i Spitzera: **„Gdybym chciała...”.**

— **Jedyne przedstawienie „Hau-Hau“ po cenach popularnych.** W sobotę wieczorem na liczne żądanie daje Teatr Mały jedno przedstawienie tej wesołej sztuki angielskiej, w której zwłaszcza dyr. Czarnowski grą swą zdobywa rekord śmiechu publiczności. Przedstawienie to odbędzie się po cenach bardzo niskich.

— **Sztuka Siedleckiego,** znana „Sublokatorka”, którą Teatr Mały w zeszłym sezonie wystawiał z olbrzymim sukcesem 56 razy, grana będzie w Teatrze Małym w niedzielę i w poniedziałek.

— **Występy Ludwika Solskiego** wzbudziły we Lwowie olbrzymie zainteresowanie tak, że staną się one istotnie wypadkiem dnia w naszem życiu artystycznem. Genjalny artysta podejmowany będzie z entuzjazmem przez bardzo szerokie koła wielbicieli, których ma tyle we Lwowie. We wtorek ujrzymy Solskiego w kapitalnej jego roli Łatki w **„Dożywociu”** Fredry, obok Solskiego grają pp. Lozińska, dyr. Frączkowski (rola Orgona), Orzechowski (rola Birbanckiego), Rygier, Zbrojewski, Helski-Kowalski, Balcerzak, Nieprzewski, Posiadłowski i Szczepański. „Dożywocie“ grane będzie kilka razy z rzędu.

— **W 25 - tą rocznicę zgonu Bernarda Goldmana i dla uczczenia zasłużonych instytucji Koła i Czytelni T. S. L. im. B. Goldmana,** odbędzie się obchód uroczysty, połączony z nabożeństwem i akademją dnia 21 marca b. r.

Do Komitetu obchodowego należą: Dr. Löwenstein, b. rektor Beck, red. Br. Laskownicki, Dr. Serbeński, Dr. Br. Blumenfeld, Dr. Poratyński, Dr. Ruff, Dr. Wasser, Dr. Berger, Dr. E. Reiter, Dr. S. Reiss, red. Geszwind, Dr. Schapira, Dr. Herschthal, A. Kallas, Dr. Wachtel, red. Berlas, Inż. Pordes, Tow. Akad. Zjednoczenie, oraz Wydział Koła T. S. L. im. B. Goldmana.

Komitet obchodowy zaprasza organizacje i zrzeszenia pokrewne do zgłoszenia akcesu w obchodzie. — Zgłoszenia pisemne na ręce przewodniczącego Koła T. S. L. im. B. Goldmana, Dra Ruffa ul. Słowackiego 8.

Z targu.

Ceny nabiału: 1 l. mleka 30—40 gr., 1 kg. masła 5—5.50 zł., 1 kg. sera 1—1.20 zł.

Jaja po 15—17 gr.

Jarzyny: 1 kg. ziemniaków 10 do 12 gr., buraków 20 gr., marchwi 25 gr., cebuli 40—50 gr.

Owoce: 1 kg. jabłek 30 gr. do 1.40 zł., cytryny po 10—15 gr., pomarańcze po 45—65 gr. sztuka.

——oo——

— **Z życia towarzyskiego.** Onegdaj odbył się w kościele św. Antoniego we Lwowie ślub Artura **Ćwikowskiego,** znanego poety, krytyka i redaktora „Dziennika Ludowego“ z panną Marją **Kucharską.** Młodej parze przesyłamy życzenia najlepszego powodzenia na wspólnej drodze życia.

— **Błąd drukarski** zakradł się do wczorajszej notatki o zebraniu towarzyskiem ku czci Solskiego. Oto zebrali się niemal wszyscy **krytycy** teatralni, a nie jak wydrukowano **artyści** teatralni.

— **Zmiany w agencjach pocztowych.** Z dniem 22 stycznia br. zwinięto czasowo agencję pocztową Maksymówka pow. Zbaraż, a okręg jej doręczeń przydzielono do zamiejscowego okręgu doręczeń urzędu pocztowego w Zbarażu.

Z dniem 28 bm. zwija się czasowo agencję pocztową w Baszni Dolnej pow. Lubaczów, a okręg jej doręczeń przydziela się do zamiejscowego okręgu doręczeń urzędu poczt. w Lubaczowie.

— **Upadłości we Lwowie.** W styczniu b. r. zgłoszono we Lwowie do Sądu handlowego **25 postępowań ugodowych.** Upadłości było 4. W grudniu z. r. było 22 postępowań ugodowych.

——oo——

Bal prasy 13 lutego br.

Lwów, 12. lutego.

Przepiękne karnety na Bal Prasy nadesłali w dalszym ciągu artyści-malarze: prof. Batowski, Malski, Olpiński, Pieniążek i prof. Wygrzywalski, oraz artystki: Marja Bianka, Pogonowska, Wodzicka i Wex Glaserowa. Ponadto pp. Albinowska i E. Erb ofiarowali na fundusz wdów i sierót po dziennikarzach polskich dwa obrazy olejne.

Zbiór artystycznych karnetów — jak to już dziś stwierdzić można — przedstawia się wspaniale.

Nową wystawę — poza wymienionemi już poprzednio — urządzono jeszcze w sklepie p. Edwarda Hawranka (pl. Marjacki) i w księgarni „Oświata“.

Dekoracja sali Kasyna i Koła lit. art. na Bal Prasy rozpoczyna się już dziś pod kierunkiem Inspektora Teatrów miejskich p. **Stahla.** Przedewszystkiem będzie urządzona groteskowa „redakcja, administracja i drukarnia” (n. b. wszystko razem w jednym lokalu) „Wiadomości Balowych”, które — jak wiadomo — będą wydawane jako dowcipnie redagowane biuletyny w ciągu Balu.

Część małej sali kasynowej przeznaczono na urządzenie stylowej winiarni. Obfity i smakowity, a bajecznie tani bufet będzie przystrojony kwiatami.

Zdjęcia fotograficzne z Balu będą dokonane przez zakład fotograficzny p. Münza. Jeszcze w ciągu nocy będą sporządzone z tych zdjęć widokówki, które uczestnicy Balu będą mogli nabywać na miejscu.

——oo——

Co się stało w mieście ?

— **Pożar przy ul. Zimorowicza.** Dnia 10 b. m. o godz. 9.30 wybuchł pożar w realności przy ul. Zimorowicza 19. Przybyła na miejsce straż pożarna ogień zlokalizowała. Przyczyną pożaru było zapalenie się stu pek elektr. w windzie. Szkoda narazie nie ustalona. W gmachu tym mieści się konsulat turecki.

— **Za oszukańczą grę** na pl. Sołskich między wieśniakami w karty t. zw. „czerwone” oddano do aresztów Franciszka Prokopowicza, lat 31, zam. przy ul. Zielonej 72.

— **Aresztowanie międzynarodowego oszusta.** Dnia 2 b. m. w Siedlcach aresztowano Rafała Bernsteina poszukiwanego od dłuższego czasu przez władze polskie i wiedeńskie za szereg oszustw. Bernstein mieszkał w swoim czasie we Lwowie przy ul. św. Teresy.

——oo——

— **Towarzystwo Lekarskie wraz z Tow. Higjenicznem.** W piątek 1[illegible] bm. dalszy ciąg referatów na temat walki z gruźlicą. Porządek dzienny 1) Dr. Węgrzynowski: Sprawozdanie z działalności Tow. Walki z gruźlicą za rok 1925. 2) Buhn St.: Sprawozdanie z kursu przeciw gruźliczego w Warszawie. 3) Selcer M.: Śmiertelność z gruźlicy wśród żydowskiej ludności w ostatnich 25 latach. Dyskusja.

— **Protestowanie weksli na poczcie.** Projekt ministerjalny przewiduje wprowadzenie protestowania weksli przez **wszystkie urzędy pocztowe i agencje w Polsce.** Na razie urzędy te będą sporządzały protesty do 1000 zł. Opłata za protest weksla na poczcie wynosić będzie 3 zł. Protestowanie weksli na poczcie odbywać się będzie już podobno od kwietnia br.

— **Tegoroczne Targi Wschodnie** odbędą się od 5 do 15 września. W tym roku urządzona zostanie **specjalna wystawa elektrotechniczna** i dzielnicowy targ hodowlany na bydło, obejmujący Małopolskę i Śląsk. Propaganda zagranicą rozpocznie się niebawem.

——oo——

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. Edward Stroński w Żółkwi. Według obowiązujących przepisów, spadkobierca orderu „Virtuti Militari” nie może dziedziczyć pensji przywiązanej do tego orderu. Nie wypływają również z tego tytułu prawa do zapomóg ze skarbu Państwa.

Humor.

Rzecz dzieje się w szkole. Nauczyciel gniewnie: „Kto to krzyknął?“ Jakiś głos: „Ja“. Nauczyciel: „Jak ja?“ Głos: „Ten, co krzyknął“.

*

Słynny aktor angielski Macready odznaczał się niezwykłą mimiką twarzy, zwłaszcza wyrazem oczu. Kiedyś na próbie z „Otella“ dyrektor teatru zawołał:

— Odsuńcie kulisy, żeby Macready miał więcej miejsca do przewracania oczyma.

(To powiedzenie możnaby odnieść też do niejednego z naszych aktorów).

——oo——

Kurjer ekonomiczny.

Zamówienia wojskowości u przemysłowców włókienniczych. Na konferencji w ministerstwie handlu i przemysłu postanowiono poczynić zamówienia wojskowe u przemysłowców włókienniczych **w Bielsku, Łodzi i Białymstoku.**

Zakłady bawełniane w Zawierciu zostały 8 bm. **uruchomione.** Wprowadzono już w ruch poszczególne oddziały. Z końcem lutego fabryka zatrudni 3000 osób.

USTANOWIENIE KONTYNGENTU NA ŻYWE RYBY Z WĘGIER.

Ministerstwo przemysłu i handlu ustanowiło kontyngent na żywe ryby sprowadzane **wyłącznie z Węgier.** Firmy okręgu Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie mające zamiar korzystać z tego kontyngentu, mają wnieść do Izby w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 17 bm.** włącznie **podania na przepisanych formularzach** i wedle dotychczas obowiązujących zasad. W podaniach tych wyszczególnić należy zapotrzebowanie na pierwsze półrocze br.

„SOWPOLTORG“.

Prowadzone od szeregu miesięcy rokowania między Polskiem Towarzystwem handlu z Rosją „Polros“ S. z. o. o., a przedstawicielami rządu sowieckiego w sprawie utworzenia mieszanego towarzystwa handlowego polsko-rosyjskiego pod firmą „Sowpoltorg“ zostały ostatecznie ukończone i w ubiegłym tygodniu odbyło się w Moskwie zebranie założycielskie, na którem mieszane towarzystwo zostało prawnie ukonstytuowane. Założycielami i akcjonarjuszami „Sowpoltorgu“ są: ze strony polskiej Spółka **„Polros“,** zaś ze strony rosyjskiej Komisarjat Ludowy Handlu (**„Narkomtorg“**). Zadaniem „Sowpoltorgu“ będzie import do Rosji i eksport z Rosji wszelkiego rodzaju towarów w ramach kontyngentu, który będzie udzielany temu towarzystwu w określonych odstępach czasu. **Kapitał zakładowy** „Sowpoltorgu“ **wynosi miljon rubli złotem,** z których **trzy czwarte wpłaca strona polska,** zaś każda ze stron posiada połowę akcji. Zarząd „Sowpoltorgu“ ma siedzibę w Moskwie i wybierany jest na podstawie parytetu, po dwóch członków z każdej strony.

Na dyrektora zarządzającego powołano p. Zdzisława **Byczkowskiego,** dotychczasowego dyrektora naczelnego firmy „Ł. J. Borkowski“. Prezesem zarządu jest **p. Czernow.**

Zarząd rozpoczął już prace organizacyjne i w najbliższej przyszłości przystępuje do zawierania tranzakcyj handlowych na dostawy do Rosji i **wywóz z Rosji** rozmaitych towarów stosownie do licencji, jakie otrzyma na pierwszy okres swej działalności.

GIEŁDA LWOWSKA.

Na targu akcyjnym sytuacja niezmieniona. Kursa papierów przeważ nie utrzymane. Ruch stosunkowo mały. Zainteresowania dla akcji nadal niema. Większa podaż w akcjach Chodorowa, Gafoty i Polskiej Nafty. Akcje handlowe bez popytu i bez podaży. Akcjami bankowemi targowano w drobnych tylko ilościach. Tendencja utrzymana. Usposobienie wyczekujące.

Kotowane: Hipoteczny 0.45. Przemysłowy 0.08, 0.09. Browary 8.90, 9. Chodorów 4.40, 4.35, 4.30. Lokomotywy 0.70. Parowozy 0.17, 0.18. Pol. Nafta 0.23, 0.24. Rakszawa 0.42. Zieleniewski 10.25, 10.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja chwiejna — obrót ożywiony.

Dolar ameryk. 7.60 do 7.62, dol. kanad. 7.40 do 7.42, kor. czesk. 0.23 i pół do 0.23 trzy czwarte, leje 0.03 i pół do 0.03 trzy czwarte, frank franc. 0.30 do 0.30 i pół, frank szwajc. 0.00 0.00, funty szterl. 36.50 do 37.50.

Złoto: 20 kor. 30.50 do 31.50, 20 frank. 29.00 do 29.50, 20 mark. 35.50 do 36.50, 10 rubli 38.50 do 39.00.

Srebro: kor. austr. 0.62 do 0.65, 5 kor. 3.25 do 3.28, floreny 1.63 do 1.64, rubel 2.55 do 2.65, kopiejki za rubel 1.55 do 1.65.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Zainteresowanie dla owsa, wobec czego ceny nadal zwyżkują. Poszukiwana pszenica przedniej jakości przy słabej podaży. W życie obfita podaż przy słabem zainteresowaniu. Jęczmień zaniedbany. Tendencja utrzymana, dla owsa zwyżkowa. — Usposobienie spokojne.

Pszenica krajowa biała 29.00 — 31.00 zł. Pszenica kraj. czerwona 32.00 — 34.00 zł. Żyto małopolskie 18.50 — 19.50 zł. Jęczmień małopolski browarniany 18.50 — 19.50 zł. Jęczmień małopolski pastewny 15.00 — 15.50 zł. Owies małopolski 21.00 — 22.00 zł. — Ceny szacunkowe.

* **Zatwierdzenie wyboru Prezydjum Izby handlowej i przemysłowej.** Min. przem. i handlu zatwierdził reskryptem z dnia 3 lutego br. Prezydjum Izby, wybrane na plenarnem posiedzeniu w dniu 11 stycznia br. w składzie następującym: p. dra Henryka Kolischera na stanowisku Prezydenta Izby, p. dra Jana Jerzego Ruckera na stanowisku wiceprezydenta Izby.

Padł na szańcu wiedzy.

Lwów, 12 lutego.

Uczony francuski Andrzej Ribaud poświęcał się od 2 lat badaniom nad dobywaniem z powietrza rzadkich gazów: **Ksenonu i Krypsonu.** Przed kilku dniami Ribaud przybył sam do fabryki w Boulogne do swojej pracowni dla stwierdzenia wyników destylacji produktów parowania powietrza płynnego. Gdy stanął obok zbiornika **z powietrzem płynnem, nastąpił wybuch, który oderwał mu obie nogi.** Przewieziony do szpitala **zmarł** tam w parę godzin. Liczył 26 lat. Rząd francuski złożył na trumnie ofiary nauki **Krzyż Legji Honorowej.**

Skandal dziennikarski we Wiedniu przybiera coraz większe rozmiary.

Wiedeń, w lutym.

Ze śledztwa okazało się, że naczelny redaktor dziennika „Der Abend“ nie tylko brał łapówki od rozmaitych spekulantów i dokonywał na nich wymuszenia, lecz **był także na żołdzie sowieckim** i pobierał od nich subwencje, z tego też powodu entuzjazmował się **komunistami.**

Dochodzenia policji wiedeńskiej w tej sprawie zostały już ukończone. Akta odstąpiono prokuratorji, która wniesie oskarżenie o zbrodnię wymuszenia przeciw redaktorowi Weissowi i niejakiemu Arturowi Fuchsowi, współwłaścicielowi biura ogłoszeń.

——oo——

KURJER SPORTOWY.

POGOŃ ZDOBYWA HOCKEYOWE MISTRZOSTWO LWOWA.

Hockeyowe mistrzostwa Lwowa dobiegły już końca i zostały onegdaj definitywnie rozstrzygnięte. W skutek przerwy wywołanej odwilżą nastąpiło w naszym hockeyu, łatwo dające się zaobserwować, pewne ostudzenie i nowokreowanych hockeyistów, dzięki czemu postępy nie poszły tak dalece, jak myśmy tego chcieli. Hockey lwowski niczem, niestety, nie usprawiedliwił pokładanych w nim nadziei szybkiego rozwoju i dopędzenia w postępach najpotężniejszego naszego ośrodka hockeyowego, jakim jest Warszawa. Ale zawsze robi się w tym kierunku co się da i przynajmniej kończy się rozpoczęte imprezy. To jest niewątpliwy plus.

Ostatnio dokończono też niedawno rozpoczętych rozgrywek o mistrzostwo okręgu. W półfinale spotkały się dwie dobre drużyny

Czarni — Hasmonea 2:1 (2:1).

Zwycięstwo Czarnych było zupełnie zasłużone.

Dzień potem mecz

Pogoń — Czarni 3:1 (3:1)

mimo jednej bramki zdobytej przez Pogoń po czasie przyniósł **mistrzostwo Lwowa Pogoni,** która do innych swych zdobyczy dołączyła jeszcze sukces hockeyowy. Bramki zdobyli dla Pogoni wszystkie Zbigniew Kuchar — dla Czarnych Harasymowicz. Najlepiej z Pogoni grali Wacław **Kuchar i Zimmerman.** Sędziował por. Szyla. Siły zupełnie równe. W drugiej połowie przewaga Czarnych.

ZAWODY K. T. N. O MISTRZOSTWO LWOWA.

Karpackie Towarzystwo Narciarzy, urządza we Lwowie w sobotę i niedzielę dnia 13 i 14 b. m. zawody związkowe o mistrzostwo Lwowa. Program zawodów obejmuje: W sobotę o godzinie 14.15 1) Bieg zwyczajny dla zawodników wszystkich klas; 2) Bieg młodszych klas „A“ na przestrzeni 7 klm.; 3) Bieg pań obu klas na przestrzeni jak wyżej. Start i meta biegów na Pohulance. W niedzielę o godzinie 11-tej. 4) Skoki zawodników wszystkich klas na skoczni na Zniesieniu.

Najlepszy wynik w biegu 1) i skokach (IV) daje tytuł mistrza Lwowa.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 20.00. Pory roku, oratorjum Haydna.

Stuttgart (446). Godz. 20.00. Wieczór Wagnera.

Mediolan (320). Godz. 21.00. Utwory Sagaru, Mascagniego, Verdiego.

Praga (368). Godz. 20.02. Koncert kameralny.

Rzym (425). Godz. 20.40. Koncert wokalno symfoniczny.

Sztokholm (428). Godz. 20.00. Kabaret radjowy.

Tuluza (441). Godz. 21.45. Koncert.

Zurych (515). Godz. 20.30. Wieczór Brahmsa i Häadla.

Wiedeń (530). Godz. 20.15. Dziecię książęce, operetka Lehara.

Aparaty, kondenzatory Square law low loss, cekwi low loss, drut do połączeń posrebrzany do nabycia w firmie KINOFOT. Lwów, ul. 3-go Maja 11a.

ORYGINALNA SPRAWA SĄDOWA

W Japonji pociągnięto do odpowiedzialności pewną firmę płyt gramofonowych. Zwrócono uwagę, że firma ta sprzedaje po bajecznie niskich cenach **płyty z głosami i produkcjami** znakomitych artystów. Okazało się, że naśpiewanie odbywało się przy pomocy radjoodbiornika **bez wiedzy artystów.** Wydano rozporządzenie, żeby tego rodzaju nadużycie nie miało więcej miejsca.

NADESŁANE.

Skarga inwalidów.

Od dwóch lat istnieje firma t. zw. **„Pierwsze Małopolskie Konsorcjum Inwalidów woj. we Lwowie“** która powinna zrzeszać kilkunastu choćby inwalidów, reprezentowana jest **jedynie** przez pewne indywiduum, nazwiskiem Faulhammer Władysław, który jest zarazem prokurentem tej firmy.

Pod pozorem dostarczenia pracy i zarobku inwalidom wojennym Wł. Faulhammer założył owe konsorcjum i wyłudzając małe kwoty od poszczególnych inwalidów, angażował ich do pracy, a po przeprowadzeniu korzystnej dla siebie transakcji, nie tylko że nie wynagradzał im za pracę, ale jeszcze częstokroć **nie oddawał** im wyłożonych pieniędzy, aż do zagrożenia sądem.

Ponieważ działalność jego okazuje się w skutkach bardzo szkodliwą, zarówno dla pojedynczych osób, jak i instytucji państwowych, które ów pan nachodzi, przeto ostrzegamy wszystkich P. T. interesowanych, a będących w kontakcie z tą firmą przed szkodliwemi następstwami jakie mogą wyniknąć ze stosunku z p. Faulhammerem. 4005

Inwalidzi: Zabitowski Stanisław, Blass Władysław, Jarmolik Jan, Chlebuś Jan, Rombek Marj., Wrzak Alojzy.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% droższe

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19, pod zarz. Z Kiełbusiewicza.